

2013

Vlaamse overheid

Op naar 2013

**Collega's blikken
terug op 2012**

Van 1,2 % naar 3 %?

**Werken met
een handicap**

Wouter Boeckmans,
Vlaamse Gemeen-
schapscommissie

Mariëlla Maes,
Vlaams Agentschap
Zorg en Gezondheid

BETERE SAMENWERKING VLAANDEREN - BRUSSEL

“We kunnen altijd van elkaar leren”

Fiets- en wandelweekends in de Bloso-centra

De fiets- en wandelweekends die de Bloso-centra vorig jaar organiseerden waren een echte topper. Een uitstap per fiets of een gezonde wandeltocht is dan ook een enorm ontspannende sportactiviteit!

Zo'n fiets-of wandelarrangement start op zaterdagmorgen en eindigt op zondag in de late namiddag. Ter plaatse worden een aantal routes aangeboden waar iedereen, in familieverband, met de club of gewoon met de vrienden, volgens eigen ritme kan aan deelnemen. Iedereen bepaalt zelf het aantal kilometers waarvoor hij gaat. Knooppuntenkaarten zijn hierbij een dankbare hulp om de verschillende routes te kunnen uitstippelen.

Waar?

Deze weekends gaan door in de Bloso-centra Brugge, Genk, Herentals, Hofstade, Nieuwpoort, Oordegem, Waregem, Willebroek en Woumen.

Programma

Zaterdag: aankomst in het Bloso-centrum tussen 9 en 10 u. U kan uw bagage kwijt in uw kamer en kan een routekaart aanschaffen. Vertrek fiets- of wandeltocht met lunchpakket.

Rond 18 u wordt iedereen terug in het Bloso-centrum verwacht en wordt een lekkere maaltijd aangeboden.

Zondag: Na het ontbijtbuffet wordt (met lunchpakket) vertrokken voor een andere route. Aankomst in het Bloso-centrum is mogelijk tot 18 u

Een fiets- of wandelweekend in een van de Bloso-centra is een echte aanrader!

Voor meer informatie en inschrijvingen:

www.bloso.be/weekendarrangementen

Doorbijten

Als u dit leest, hebben we de vloek van de Maya's op 21 december 2012 alvast overleefd. Laat ik daar voor het gemak maar even van uitgaan. Maar daarmee hebben we onze schaapjes nog niet op het droge. Je hoeft geen helderziende te zijn om te voorspellen dat we een cruciaal jaar tegemoet gaan. Alweer. En dan nog een met het grootste ongeluksgetal aller ongeluksgetallen: 13. Terwijl het afgelopen jaar al behoorlijk moeilijk is geweest. We kregen al vroeg nieuwe besparingsplannen op ons bord om tegen 2014 niet met 5 %, maar met 6 % minder ambtenaren te zijn. Wie vertrekt, wordt niet meer vervangen. De blijvers moeten hetzelfde werk doen, met steeds minder. Niet verwonderlijk dat de sociale diensten melden dat ze steeds meer mensen met stress- en burn-outsymptomen over de vloer krijgen. Entiteiten hebben het nu nog moeilijker om de streefcijfers voor allochtonen en collega's met een handicap te halen. En enkele weken terug maakten onze werkgever en de vakbonden afspraken over een nieuwe besparingsronde van 100 miljoen euro op personeelskosten in 2013. Donkere dagen voor onze diensten.

En toch doet 13 niet mee aan onheilvoorspellingen. Wij willen, net als veel collega's, op zoek blijven gaan naar oplossingen in plaats van alleen problemen te zien. En we staan daar verre van alleen mee. Ook Pol, Ingrid en Marijke (p. 26) gaan ondanks hun beperking, handicap of ziekte op zoek naar oplossingen om hun job zo goed mogelijk te blijven doen. Twaalf andere collega's tonen in onze nieuwjaarsvraagjes (p. 10) dat zij in 2013 hard aan de kar zullen blijven trekken voor verbetering en innovatie. Een chef Catering wil een kwaliteitslabel behalen, de kinderopvang krijgt een nieuwe start, Muntpunt opent, een administrateur-generaal kijkt hoopvol uit naar de hertekening van de jeugdhulp in Vlaanderen en een woordvoerder zet zich schrap om ons zo goed mogelijk op de hoogte te houden van alle werken die de Vlaamse overheid weer plant.

Ook in 2013 zullen we het met nog minder moeten doen en zullen we omgekeerd evenredig ambities en verantwoordelijkheden (lees: bevoegdheden) moeten invullen. Meer dan ooit zal het kerntakendebat over wat we nog wel gaan doen en wat niet, dit jaar op de agenda komen. We zullen moeten kiezen, de juiste prioriteiten stellen. Of zoals collega's Paul en Patrick Huvenne in onze *Beste vrienden, beste collega's* zeggen: "Meer blijven doen met minder kan echt niet."

Het mag dan een cruciaal jaar worden, een ongeluksjaar wordt het niet als het van 13 afhangt - met zo'n naam kunnen we al ergens van meespreken. In naam van de redactie wens ik u een voorspoedig 2013, met een goede focus om de juiste prioriteiten te kunnen stellen, thuis en op het werk. En een flinke dosis moed en veerkracht om even door te bijten als het toch moeilijk wordt.

"Wij willen op zoek blijven gaan naar oplossingen in plaats van alleen problemen te zien"

Leen De Dycker, hoofdredacteur

COLOFON • Tweemaandelijks magazine voor het Vlaamse overheidspersoneel achtste jaargang nr. 41 Januari-februari 2013 • Hoofd- en eindredactie: Leen De Dycker • Eindredactie: Petra Goovaerts • Redactie: Leen De Dycker, Bert De Gendt, Filip De Maesschalck, Gudrun De Waele, Petra Goovaerts, Veele Van den Broeck, Frank Willems • Redactiesecretariaat: Simone Vervloessem • Foto's: Agentschap Wegen en Verkeer, Kim Baelle, Joris Casaer, Bert De Deken, Liesbeth De Waele, Imagoglob/Bruno Fahy/Dirk Waem, Christophe Keteles, Tom Linster, Ivo Popov, Julian Röder, Johan Simons, Magalie Soenen, David Stockman, TV Brussel, Lieven Van Assche, Peter Van Hoot, Hans Vercauter, VRT/Joris Bulckens/Phile Deprez/Nyk Dekeyser, VTM, Madelien Waegemans • Cartoons: Floris • Puzzel: Freddy Roegies • Strip: Simon Spruyt • Column: Filip De Maesschalck • Lay-out: Cyres nv, Leuven • Druk: de Keure, Brugge • Verantwoordelijke uitgever: Vlaamse overheid, Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, afdeling Communicatie, Leen De Dycker, Boudevijwijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel. Collega's met een visuele handicap kunnen 13 in gesproken vorm ontvangen. Neem hiervoor contact op met de redactie. Contactadres: Boudevijwijnlaan 30 bus 20, toren C, 6de verdieping, kamer 6C50, 1000 Brussel, tel.: 02 553 55 67, fax: 02 553 55 79, e-mail: 13@vlaanderen.be, website: www.vlaanderen.be/13

10

NIEUWJAARSVRAAGJES

**Hoe was 2012?
En wat mogen we
verwachten van 2013?**

20

BESTE VRIENDEN, BESTE COLLEGA'S:
PAUL EN PATRICK HUVENNE

**“Meer blijven doen met
minder kan echt niet”**

26

DIVERSITEIT

“Kijk uit waar je loopt!”

30

PASSIE VOOR RETRO

**“Ons huwelijk was
retro tot in het detail”**

33

DE DAG VAN ... YVAN VAN DAMME,
VERPLEEGKUNDIG COÖRDINATOR BIJ
HET DEPARTEMENT BESTUURSZAKEN

**“Jaarlijks enten we zo'n
3000 collega's in tegen
de griep”**

Smakelijke feestdagen!

Top 3 van collega Marlies Vergote

1. "Kijk uit waar je loopt!" p. 26

"Dit artikel heeft me echt geraakt. Alle respect voor de collega's die ondanks hun beperkingen en moeilijkheden hun job zo goed mogelijk willen doen."

2. De dag van verpleegkundig coördinator Yvan Van Damme p. 33

"Ik heb weer iets bijgeleerd, want ik wist niet dat er in sommige gebouwen een verpleegkundige is bij wie je op consultatie kunt gaan."

3. Smakelijke feestdagen! p. 36

"Ik zal die recepten zeker doorgeven aan mijn vriend, want zelf ben ik niet echt een kok. Het ziet er allemaal heel lekker uit."

Marlies Vergote werkt bij de communicatiedienst van Toerisme Vlaanderen. Ze is gefascineerd door de stijl uit de sixties en de seventies en maakt zelf vintage kleren voor haar gezin. Op p. 30 vertelt zij over haar hobby. Met enkele collega's heeft ze ondertussen een handwerkclub opgericht (zie p. 7).

Alles in 13

3	Editio van hoofdredacteur Leen
4	Inhoud
6	Samengevat Vier pagina's hapklaar nieuws
10	Nieuwjaarsvraagjes
16	Welke programma's steunt de Vlaamse overheid? Onze logo's op tv
18	Samenwerken Dezelfde job, ander grondgebied
20	Beste vrienden, beste collega's met Paul en Patrick Huvenne
24	Schatten van Vlaanderen: Zure ouwel wordt erkend streekproduct
26	Diversiteit op de werkvloer "Kijk uit waar je loopt"
30	Passie voor retro
32	Bij de burens
33	De dag van ... Yvan Van Damme, verpleegkundig coördinator bij het Departement Bestuurszaken
36	13-nieuwjaarsmenu
38	In de bloemetjes
40	Win
42	Magda Mag u thuisblijven bij hevige sneeuwval of noodweer?
43	Column: Filip
44	Puzzel
45	Strip door Simon Spruyt
46	Lezers aan het woord

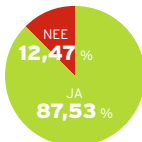
EEN PETER OF METER VOOR ELKE NIEUWKOMER

U werkt hier graag

POLL

"Werkt u graag bij de Vlaamse overheid?" Dat vroegen we in ons vorige nummer. Bijna negen op de tien collega's gaan akkoord. Dat u graag komt werken, is vooral

dankzij uw boeiende takenpakket en uw collega's. Toch is er geregeld een 'ja, maar ...' te horen. Uw leidinggevende, de gestegen werkdruk, de sfeer die verzuurt ... zorgen ervoor dat u niet altijd even tevreden bent bij de Vlaamse overheid.

Lees meer reacties op de poll in *Lezers aan het woord* vanaf p. 46.

STEM EN WIN

nieuwe POLL

Bent u optimistisch over 2013?

2013 belooft voor heel wat collega's een boeiend jaar te worden met uitdagingen op zowel werk- als privévlak. Een nieuw takenpakket, een baby, een huwelijk ... Anderen zijn dan weer bang voor de gevolgen van de crisis die lijkt te blijven duren. Bent u optimistisch over 2013? En waarom (niet)?

Vertel het in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/13. In de volgende editie kunt u de resultaten lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 30 euro. U kunt stemmen tot en met 15 januari 2013.

"Veel opgestoken van een ervaren collega"

Wie in dienst komt bij het beleidsdomein Landbouw en Visserij (LV), krijgt sinds enkele maanden een peter of meter toegewezen. Met een ervaren collega aan hun zijde vinden nieuwkomers sneller de weg in hun nieuwe job. "Ik heb mijn 'petekind' Dave rondgeleid in het gebouw, laten kennismaken met de collega's en heb hem uitgelegd waar ons beleidsdomein voor staat", vertelt 'peter' Patrick Van Praet.

Het peter- en meterschap staat uitgewerkt in een omzendbrief uit 2011 over het onthaalbeleid en bestaat ondertussen bij verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid. "Bij LV hebben we sinds de zomer van 2012 al een 15-tal nieuwe collega's extra ondersteund", vertelt Caroline Buyt van de personeelsdienst. "De peter of meter kan een collega zijn, of de leidinggevende. Het peter- en meterschap loopt samen met de proefperiodes van stage. Vaak blijven peter en

petekind elkaar ook nadien nog veel zien."

"Klopt", zegt Patrick, die gedurende een half jaar peter was van Dave Smets. "We zijn bevriend geraakt. Ik ben blij dat ik Dave wat heb kunnen bijbrengen, maar ik heb ook dingen van hem geleerd, over informatica bijvoorbeeld." "Altijd nuttig als je veel kunt oppikken van iemand met meer dan 30 jaar ervaring. Ik ben dankzij Patrick ook zeker sneller in de groep opgenomen", zegt Dave.

Collega Patrick Van Praet (links) met zijn 'petekind' Dave Smets (rechts).

Vlaams ombudsman helpt

Sinds kort kunt u als personeelslid van de Vlaamse overheid bij de Vlaamse ombudsman terecht voor klachten over concrete arbeidssituaties, als u via andere wegen niet geholpen wordt. "Daar was duidelijk behoefte aan", zegt ombudsman Bart Weekers. "Sinds het Vlaams Parlement eind oktober heeft beslist om mijn werkterrein uit te breiden, heb ik al heel wat mails en vragen gekregen. Soms gaat het over technische dingen zoals loonberekeningen, maar ik heb ook al aangrijpende verhalen gehoord over jarenlange medische problemen of beloofde statuten die er niet kwamen."

Daarnaast wordt de Vlaamse klokkenluidersregeling uitgebreid en aangescherpt. Tegen de zomer van 2013 wil de ombudsman klaar zijn met de nieuwe regeling.

☎ 0800 240 80 of klachten@vlaamseombudsdienst.be

Heidi Vandenbussche (links) en enkele collega's van de handwerkclub.

HANDWERK TIJDENS DE MIDDAG BIJ TOERISME VLAANDEREN

"Elke maand nieuwe naai-ideeën"

"Naaien en stikken doen we niet, maar wel alles wat erbij komt kijken: patronen uitwisselen, samen naar een leuke stoffenwinkel gaan, stapels boeken meebrengen om ideeën uit te wisselen enzovoort." Heidi Vandenbussche, persverantwoordelijke bij Toerisme Vlaanderen, spreekt een keer per maand af met enkele collega's voor een middagpauze in het teken van hun gemeenschappelijke interesse: handwerk. "We zijn ondertussen met vijftien. Toen collega Marlies enkele naaiwerkjes mee naar kantoor bracht, bleken verschillende collega's met

hetzelfde bezig te zijn. Zo ontstond het plan om maandelijks in Brussel af te spreken, omdat de meesten daar werken. Eigenlijk is onze handwerkclub *Den iClub* vooral een leuke gelegenheid om collega's uit andere afdelingen te leren kennen. Als er nog collega's met een boon voor naaien, breien, haken ... willen aansluiten, dan zijn ze altijd welkom", zegt Heidi.

Op p. 30 vertelt Marlies meer over haar liefde voor zelfgemaakte kleding.

Sectoraal eindejaarscadeau

Vanaf 1 januari 2013 gaan enkele maatregelen uit het sectoraal akkoord 2010-2012 in. Zo krijgen u en de 27 000 andere lezers van 13 die onder het sectoraal akkoord vallen, vanaf dit jaar hogere maaltijdcheques en een hogere eindejaarspremie.

Vanaf nu krijgt iedereen **maaltijdcheques** van 7 euro. Alleen de werkgeversbijdrage wordt verhoogd. Uw eigen werknemersbijdrage blijft 1,09 euro per maaltijdcheque. Wie al maaltijdcheques van 7 euro had, krijgt geen compensatie. Ook uw **eindejaarspremie** stijgt, zowel in 2013 als in 2014, met 9 % in totaal. Ook na de nieuwe besparingsronde blijven die afspraken overeind.

Wie met de fiets komt, krijgt vanaf nu een **fietsvergoeding** van 0,21 euro per kilometer, in plaats van 0,15 euro. Ook krijgt u de normale kilometervergoeding voor dienstverplaatsingen met uw eigen auto vanuit uw woonplaats, in plaats van 60 % van de normale kilometervergoeding.

Vanaf 1 januari 2013 kunnen sommige contractuele personeelsleden overstappen naar een **tweede salarisschaal**, bijvoorbeeld van D111 naar D112. Het gaat over contractuele collega's in schoonmaak- en cateringfuncties die over voldoende anciënniteit beschikken. In totaal komen 1072 collega's de komende jaren voor die verhoging in aanmerking.

Gezegd

“

We moeten nu alles doen om te voorkomen dat een permanent moeilijke situatie niet nog moeilijker wordt. Dat is slopend. Zeker gezien het potentieel van de plantentuin. Want er zijn hier prachtige dingen te zien. Het is niet allemaal kommer en kwel. Een degelijke renovatie zou al snel twee keer zoveel bezoekers lokken (dan de 100 000 per jaar nu, red.)."

Gerit Ausloos van de bouwvallige Nationale Plantentuin in Meise is hoopvol nu er na 10 jaar een akkoord is over de tuin tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap (*De Morgen*, 7 december 2012)

“

Aannemers en bouwbedrijven die infrastructuurwerken uitvoeren voor de overheid, klagen vaak over het slechte betaalgedrag. De Vlaamse Regering pakt uit met een bankenplan om de financiering van ondernemingen te verbeteren, maar betaalt zelf haar facturen en subsidies niet op tijd."

Vlaams parlementslied Lode Vereeck over het feit dat de Vlaamse overheid 1 op de 5 facturen in 2011 te laat heeft betaald, wat resulteerde in 5,6 miljoen euro verwijlrenten (*De Tijd*, 20 november 2012)

“

Uit verschillende hoeken is het advies gekomen om vandaag de ochtendspits te vermijden als het enigszins mogelijk is. Daarom heb ik beslist om vannacht gewoon op mijn kabinet te blijven slapen. Al weet ik dat de diensten er alles aan zullen doen om de hinder op de weg zoveel mogelijk te beperken."

Vlaams minister van Mobiliteit Hilde Crevits heeft alle vertrouwen in de collega's van het Agentschap Wegen en Verkeer, ook als er zware sneeuw wordt verwacht (*Het Nieuwsblad*, 7 december 2012)

AFM meet voedselverlies

Hoeveel voedsel belandt er in de vuilnisbak van onze personeelsrestaurants, vroege collega's van het Agentschap voor Facilitair Management (AFM) zich af. Een week lang hebben ze alle overschotten op de borden en in de kommen op de weegschaal gelegd. De metingen passen in een gezamenlijk project van het AFM, het Departement Landbouw en Visserij, het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie en de OVAM om het voedselverlies te beperken. Een werkgroep buigt zich begin 2013 over een actieplan. Wij gingen met communicatieverantwoordelijke Ben Nauwelaers van het AFM mee meten in het restaurant van het Consciencegebouw en in het Ferrarisgebouw in Brussel.

384 zakjes zout

"Het is voor onze medewerkers aan de transportband niet mogelijk om die ongeopende zakjes allemaal van de dienbladen te vissen. De meeste zijn trouwens niet meer bruikbaar omdat ze vul of nat worden op het dienblad. Gerichte communicatie over de hoeveelheid zout die in de vuilnisbak belandt, kan mensen misschien mobiliseren om minder zakjes te nemen."

14,44 kilo vlees

"Deze week hebben we bijna 300 kilo vlees bereid. Zo'n 14 kilo daarvan is als overschot op de borden blijven liggen en hebben we dus moeten weggooien (gemiddeld 9 gram vlees per klant). Dat is op zich niet veel. We hebben onze vleesporties vorig jaar overigens al kleiner gemaakt."

25,32 kilo warme groenten

"In de keuken gingen deze week geen warme groenten verloren. Wat niet verkocht raakte, werd zo goed mogelijk hergebruikt. Zo beperken we het verlies bij de productie al fors. Alleen de groenten die we terugkrijgen op de borden, gooien we weg. Deze week zo'n 25 kilo."

97 liter soep

"Van de bijna 800 liter soep werd 147 liter niet verkocht en bleef 12,8 liter achter in de soepkommetjes van de klanten. Zuivere bouillon vriezen we in om in een ander gerecht te gebruiken. Niet-verkochte soep met hergebruikte ingrediënten, 97 liter deze week, mogen we niet opnieuw verwerken. Die gieten we weg. Misschien moeten we nog kritischer bekijken of we niet te veel soep maken."

400 liter koffie

"Van de 651 liter koffie die deze week voor vergaderingen gezet werd, moest 400 liter worden weggegoten. Dat is meer dan de helft. Mogelijke oplossing is een tool in Facilipunt ([online zaalservatiesysteem](#), red.) om de hoeveelheid koffie af te stemmen op het aantal deelnemers van een vergadering. Zo helpen we onze klanten om hun bestelling beter in te schatten."

HOE WE 100 MILJOEN EURO BESPAREN

Bonussen afgeschaft

De Vlaamse Regering en de vakbonden hebben in november een principeakkoord bereikt over 100 miljoen euro besparingen in 2013. De diensten Vlaamse overheid (zo'n driekwart van de lezers van 13, zonder De Lijn en privaatrechtelijke EVA's) moeten daarvan 11,7 miljoen besparen. De Lijn moet het met 4,4 miljoen euro minder doen. De besparingen lopen ook in 2014 door, maar worden dan gedeeltelijk anders ingevuld.

Diensten Vlaamse overheid

- Bonussen zoals functioneringstoeelagen (futo's) en managementtoelagen (mato's) komen er niet in 2013 en 2014. Dat levert naar schatting 3,9 miljoen euro per jaar op.
- De komende jaren is er ook telkens 154 000 euro ter beschikking van het budget voor de tegemoetkoming in sportabonnementen. Die mogen van het RIZIV niet meer terugbetaald worden.
- Daarnaast komt een budget van 700 000 euro vrij dat voor 2013 uitgetrokken was voor de VAC's Gent en Brugge.
- In 2014 zal een kleine 6 miljoen euro budget gebruikt worden uit het sectoraal akkoord 2013-2014 waarvoor nog geen specifieke bestemming was.

Het budget dat daarnaast nog bespaard moet worden, wordt verspreid over de personeelsbudgetten van de verschillende entiteiten. Het gaat voorlopig om 6,9 miljoen euro in 2013 en 1,8 miljoen euro in 2014.

Maar dat kan ook meer of minder zijn, afhankelijk van wat het bevroren van de futo's en mato's effectief oplevert. De leidende ambtenaren beslissen zelf hoe ze die resterende besparing realiseren. Dat kan door personeel maar gedeeltelijk te vervangen of bevorderingen uit te stellen. Er wordt niet geraakt aan de hogere maaltijdcheques en eindejaarstoelagen, die afgesproken werden in het sectoraal akkoord (zie p. 7).

De Lijn en anderen

De Lijn moet 4,4 miljoen euro besparen. De dotatie van De Lijn wordt met dat bedrag verminderd en De Lijn zal zelf met de vakbonden bekijken hoe ze de besparing zal realiseren. Extern verzelfstandigde agentschappen met privaat recht zoals Jobpunt Vlaanderen, De Rand, LRM, PMV en VLAM vallen buiten de besparingen. De vakbonden leggen de afgesproken maatregelen eind december voor aan hun achterban.

Telex...

Toch extra geld voor nieuwjaarscadeautjes (al staat het pas eind januari op onze rekening). In november is de spindex overschreden, wat betekent dat onze **wedden** vanaf januari met **2 % stijgen**. Kinderbijslag en pensioenen stijgen al in december. Voor een paar honderd lezers uit de privaatrechtelijke agentschappen verandert er niks omdat zij een ander indexeringssysteem volgen. *** Krijg eens een hele serre vol bloemen! De **Nationale Plantentuin van Meise** wordt begin 2014 een Vlaamse instelling. De plantencollectie en de bibliotheek blijven eigendom van de federale staat, maar worden voor onbepaalde tijd in bruikleen gegeven aan de Vlaamse Gemeenschap. Voor de personeelsleden verandert er weinig. Nederlands- en Franstaligen worden overgedragen aan hun respectievelijke gemeenschap. *** Verdient ook een boekje: **Eric Vernailen**, administrateur-generaal van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie! Hij is de eerste Vlaamse topambtenaar die de Business Excellence Award 2012 ontvingt. De jury roemde zijn gedreven visie en geïntegreerde aanpak van innovatie via kwaliteitsmanagement. Proficiat! *** Onverbloemd: in tegenstelling tot wat we in de vorige 13 berichten, wordt de **vakantieopvang** bij de Vlaamse overheid in Gent en Brugge toch niet georganiseerd in samenwerking met Free Time, maar met **Top Vakantie**, zoals in de rest van de organisatie. *** Gezond en wel. Het **nieuwe uniform van de boswachters** lag even onder vuur omdat de teekwerende laag erin schadelijk zou zijn. Het Agentschap voor Natuur en Bos laat weten dat de kledij wel degelijk dermatologisch getest is en een erkend certificaat heeft gekregen. Er komt wel een interne informatiecampagne omdat men de ongerustheid ernstig neemt. *** En een goede gezondheid! Het aantal arbeidsongevallen met blijvende arbeidsongeschiktheid binnen de Vlaamse overheid is in 2011 stabiel gebleven ten opzichte van 2010. De **22 arbeidsongevallen** met blijvende arbeidsongeschiktheid waren wel ernstiger. In 2011 vielen er jammer genoeg ook twee dodelijke arbeidsongevallen te betreuren.

Hoe was

2012?

En wat mogen we verwachten van 2013?

2012 was weer een moeilijk jaar dat in het teken van de crisis en besparingen stond. Ook bij de Vlaamse overheid. Maar moeilijk gaat ook en dus zijn we slim blijven investeren in infrastructuur en dienstverlening, steeds meer gaan inzetten op sociale media en nieuwe technologie en hebben we meer dan ooit geloofd in anders werken, onszelf vernieuwen en verbeteren. En dat allemaal met collega's die samen het verschil willen maken. Wij vroegen twaalf van hen om terug te blikken en alvast vooruit te kijken naar 2013.

PETER SWINNEN

Is sinds 2010 Vlaams bouwmeester.

ILSE LUYPAERTS

Is woordvoerder van het Agentschap Wegen en Verkeer.

STEFAN VAN MULDER

Is administrateur-generaal van het Agentschap Jongerenwelzijn. Werd in januari 2012 verkozen tot Overheidsmanager van het Jaar.

1 Grootste realisatie op het werk in 2012?

De opening van het **Atelier Bouwmeester** in de Brusselse Ravensteingalerij. Op die plek stelt de Vlaamse overheid zich open voor het ruimtelijk debat en ons team helpt er mee aan het ontwikkelen, testen en uitdragen van nieuwe toekomstvisies.

Dat ik samen met mijn collega's een goede **campagne** heb opgezet om weggebruikers in Vlaanderen te informeren over **wegenwerken**. En onze eerste stapjes op verschillende sociale media, zoals Twitter en Facebook.

Op zes maanden tijd hebben we een **'Staten-Generaal'** voor de jeugdhulp in Vlaanderen georganiseerd. Samen met meer dan 200 jeugdhulpverleners hebben we gedurfde besluiten genomen over hoe de jeugdhulp er in de toekomst moet uitzien.

2 Grootste teleurstelling op het werk in 2012?

De manier waarop cruciale dossiers zoals **Uplage** in Machelen doorgang kregen, ondanks het gefundeerde negatieve advies van de administratie. Dat is een heel negatieve tendens.

Ik had stiekem gehoopt dat we meer mensen zouden kunnen overtuigen om tijdens grote wegenwerken over te schakelen op het **openbaar vervoer**.

De **schaaerste**. Als overheidsmanager moet je kunnen omgaan met de budgettaire context en er het maximum uit kunnen puren. Maar het blijft erg knagen dat we onvoldoende antwoord kunnen bieden op de stijgende vraag naar zorg van jonge mensen.

3 Mooiste moment op het werk in 2012?

Ergens midden 2012, toen we beseften dat we al na twee jaar intens werken alle **sluutprojecten** uit onze ambitienota 2010-2015 op de rails hadden gekregen.

Dat ik de **Award Corporate Communicatie** van de Stichting Corporate Communicatie mocht ontvangen. De **felicitaties** van collega's en van onze minister hebben me echt geraakt.

In het kader van onze 'Staten-Generaal' hebben we veel gesproken met **jongeren** die vroeger met de Bijzondere Jeugdzorg in aanraking zijn gekomen. Hun kracht geeft inspiratie en goesting.

4 Vlaams ambtenaar van het jaar?

Ons eigen team. Ieder heeft zijn kwaliteiten, maar door samen te werken kunnen we echt excelleren. Ook de directie van het Departement Bestuurszaken schrijft ik heel hoog aan. Of nog: ambtenaren die écht horizontaal werken.

Voor mij zijn al mijn **collega's** bij het **Agentschap Wegen en Verkeer** de Vlaamse ambtenaren van het jaar. Zonder hun goede prestaties en vlotte samenwerking zou mijn job een pak moeilijker zijn.

Op plaats 1 tot 10 zet ik de **medewerkers** uit mijn **directe omgeving**. Met veel drive begeleiden zij grote innovatieve veranderingen. Op plaats 11 breng ik graag een saluut aan Peter De Wilde, die fantastische dingen doet met Toerisme Vlaanderen.

5 Wie wenst u wat in 2013?

Ik heb niemand specifiek voor ogen, maar ik zou willen dat men bewuster **durft te kiezen** en meer zijn nek durft uit te steken. Dat wordt steeds dringender.

Ik wens alle weggebruikers zo **weinig mogelijk hinder**. We plannen opnieuw heel wat grote wegenwerken, maar we doen er alles aan om de overlast te beperken.

Ik wens dat iedereen uit de sector van Jongerenwelzijn **kracht en inspiratie** vindt in de omwentelingen die eraan komen. En dat ze tegelijk succes hebben en resultaat zien van de vele hulptrajecten die ze opzetten.

6 Grootste uitdaging op het werk in 2013?

Pas door te leren denken in scenario's en die visueel voor te stellen, kan het **ruimtelijk beleid** van Vlaanderen er serieus op vooruit gaan en een koppositie in Europa innemen.

Ik hoop volgend jaar mijn **masteropleiding** Communicatiewetenschappen te kunnen **beëindigen**.

De realisatie van de **Toegangs-poort Integrale Jeugdhulp**, wat een fundamentele hertekening van de jeugdhulpverlening in Vlaanderen betekent. Op 1 maart start het proefproject in Oost-Vlaanderen.

7 Welke collega viel u het meest positief op in de media?

Ik kies opnieuw voor een groep mensen: het **agentschap Ruimtelijke Ordening**. Hun interventies in de pers (in vaak zeer moeilijke dossiers) zijn heel *to the point*.

Hajo Beeckman, woordvoerder van het Vlaams Verkeerscentrum. Hij staat steeds paraat om iedereen te informeren over de toestand op de wegen. Zo bespaart hij waarschijnlijk heel wat mensen fileleed.

Lionel Cox - weliswaar een federale collega - die een zilveren medaille won op de Olympische Spelen in Londen. Niet vanwege zijn prestatie, wel door de manier waarop hij met de glorie omging.

BART WEEKERS

Is Vlaams ombudsman
sinds september 2010.

Onze nagelnieuwe samenwerking met 1700, de **Vlaamse Infolijn**. Nicole en haar collega's in het callcenter nemen nu ook de telefoon van de ombudsman op. Zo wordt 'klagen' voor onze medeburgers weer een stuk minder lastig.

Die donkere voorjaarsavond, begin 2012. Ik liet een **verzoeningsgesprek** helemaal uit de hand lopen, wat erg pijnlijk was voor alle betrokkenen en wat een hoop extra onvrede opleverde.

Die heldere zomerochtend, toen we vernamen dat een klokkenluister op 1 september opnieuw voor de klas zou staan. Een **mijlpaal**: voor het eerst kreeg een klokkenluider zijn eigen job echt terug.

Dat een **buschauffeur** van **De Lijn** na mijn bemiddeling inzag dat hij niet zomaar kinderen uit zijn lijnbus mag 'gooien'. Ik ben er vrij gerust in dat hij en zijn bazen geen tweede keer mijn pad zullen kruisen.

De verschillende onderdelen van het beleidsdomein **Mobiliteit**. Ik wens dat ze met mij spreken over wat hen bindt, in plaats van me voortdurend te wijzen op wat hen onderling scheidt.

Eind 2013 zou ik graag kunnen zeggen dat we **365 keer** een **verzoening** van standpunten hebben bereikt.

Twee inspecteurs van de **Vlaamse Belastingdienst** uit de VTM-reportage over de scanners waarmee ze zwartbidders van de weg halen. Die reportage toonde nog niet half hoe lastig het is om in zo'n job vriendelijk te blijven en het hoofd koel te houden.

ANNEKE ERNON

Is woordvoerder van de
VDAB.

Ik maak reportages over hr op Kanaal Z en na lang zoeken hebben we met de productieploeg een **goede, frisse format** gevonden. Ik kom zo in heel verschillende bedrijven en organisaties die allemaal iets bijzonders te vertellen hebben.

Nog steeds verlaten jaarlijks bijna 1 op de 10 jongeren de schoolbanken **zonder een diploma**. Zij zijn doorgaans heel kwetsbaar op de arbeidsmarkt, maar beseffen dat op voorhand niet.

Ik ben bij de VDAB op zoek gegaan naar 'de strafte coach van werkzoekenden'. Zo heb ik veel collega's - vooral consultants - ontmoet die met ontzettend veel **liefde voor mensen én ons vak** zeggen wat hen bezighoudt.

Mijn collega **Betty Steenberghe**. Zij runt het secretariaat van onze gedelegeerd bestuurder Fons Leroy. Ik bewonder haar inzet, aanpak en engagement.

Iedereen een job die hij **graag doet!**

Er komen volgend jaar ongetwijfeld nog veel **persvragen** op ons af. Ik wil complexe dingen zo helder mogelijk uitleggen en tegelijk ons beleid goed in de kijker zetten.

Leen Du Bois, woordvoerder van Kind en Gezin. Ze communiceert helder, heeft een positieve uitstraling en is voor mij een fantastische collega.

GEERT BOURGEOIS

Is viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand.

Het regelgevende werk om de **gemeenten meer autonomie** en bevoegdheden te geven en de gemeenteraden en gemeenteraadsleden in staat te stellen sterker aan de nieuwe bestuursperiode te beginnen.

De - al bij al niet zo talrijke - problemen die er waren met de **stemcomputers** op 14 oktober, ondanks de grondige voorbereiding en de grote inzet van vele ambtenaren en duizenden vrijwilligers.

De opening op 9 juni van het vernieuwde **In Flanders Fields Museum** in Ieper, het eerste van de vijf strategische projecten voor **100 jaar Grote Oorlog** dat helemaal af is.

De medewerkers van het **Agentschap voor Binnenlands Bestuur**, voor de uitstekende manier waarop zij de lokale verkiezingen van 14 oktober voorbereiden en georganiseerd hebben.

Ik wens **alle ambtenaren** van de Vlaamse overheid - ondanks de wat moeilijke budgettaire context - veel creativiteit, veel arbeidsvreugde en een voortreffelijke publieke dienstverlening.

De verdere voorbereiding van de herdenking van de **100ste verjaardag** van de **Eerste Wereldoorlog**, zowel binnenlands als internationaal.

Afscheidnemend gouverneur **André Denys**, die op bewonderenswaardige en diemensenlijke wijze omgaat met zijn ziekte en zo een voorbeeld stelt waaruit hopelijk velen moed kunnen putten.

DIRK RAES

Is boswachter in Groenendaal voor het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

INGE CAMMAERTS

Heeft bij het Agentschap voor Overheidspersoneel (AgO) de vernieuwde vakantieopvang georganiseerd die vanaf 2013 start.

YVES EENHAES

Is chef Catering in het Anna Bijsgebouw in Antwerpen.

1 Grootste realisatie op het werk in 2012?

'In en om de IJse', een druk bijgewoende **Infoavond** in Hoeilaart van het gemeentebestuur, samen met enkele natuurverenigingen en het ANB.

De twee **informatierondes** waar-mee we door heel Vlaanderen zijn getrokken. Zo hebben we heel wat ouders kunnen uitleggen wat er verandert bij de vakantieopvang van de Vlaamse overheid.

Dat we in de personeelspeiling altijd goed beoordeeld worden op onze **diensverlening** voor onze klanten. Een verdienste van mijn ganse ploeg, waar ik echt trots op ben.

2 Grootste teleurstelling op het werk in 2012?

Sommige leidinggevenden blijven halsstarrig dingen beter weten. Vandaar mijn advies aan hen: neem de jarenlange ervaring van (oudere) werknemers positief mee in je bagage.

We zijn ambitieus en zien veel mogelijkheden, maar blijven wel steeds gebonden aan **praktische en budgettaire bezwaren**. Het blijft dus schipperen.

We hadden gehoopt dat de keukens in de grote gebouwen van de Vlaamse overheid al meer zouden kunnen **inspelen op individuele vragen** van klanten. Jammer genoeg kunnen de chefs daarover nog niets zelf beslissen.

3 Mooiste moment op het werk in 2012?

Onder invloed van enkele vrijwilligers heb ik de jongste tijd veel meer aandacht voor de **libellen en juffers** die je in het Zoniënwoud vindt.

Het **aantal kinderen** dat naar de vakantieopvang komt, **blijft groeien**. Het is ook heel motiverend om te zien dat de klantentevredenheid heel hoog is.

Dat mijn keukens is uitgekoken om deel te nemen aan het **'Smiley'-proofproject** (een kwaliteitslabel van het *federale voedselagentschap, red.*) En onze zeer geslaagde teamuitstap naar Hasselt.

4 Vlaams ambtenaar van het jaar?

Niet een persoon, maar een groep: de **bosarbeiders** van het ANB Groenendaal. Ook in moeilijke omstandigheden (weer en wind, en onverwachte situaties) blijven zij als één groep doorwerken.

Mijn collega's Koen Vanheule en Katrien Van Cleynebreugel, omdat zij geweldig zijn om mee samen te werken. Het is heel leuk om met gedreven mensen naar hetzelfde toe te werken.

De **collega's** van **Jobpunt** voor hun Facebookactie 'Vlaamse overheid gaat voor kleur'. Met een creatief filmpje vertelden kleurrijke teams waarom ze graag voor de overheid werken. Ons team werd tweede.

5 Wie wenst u wat in 2013?

Alle succes toegewenst aan **Tania Coosemans**, provinciaal directeur Vlaams-Brabant bij het ANB. Ze heeft het hart op de juiste communicatieplaats en een duidelijke visie over samenwerken.

Dat alle **kinderen** van Vlaamse ambtenaren een onvergetelijke vakantie beleven in de vakantieopvang.

Frank Geets, onze nieuwe administrateur-generaal (van het Agentschap voor Facilitair Management, red.): dat hij zijn eigen weg mag uitstippelen en de juiste keuzes maakt voor het AFM.

6 Grootste uitdaging op het werk in 2013?

Ik hoop **gemotiveerd te blijven** om de ANB-gedachte 'meer, beter, samen' in de praktijk te blijven omzetten.

Een **geslaagde start** van de opvang in de locaties waar we voor het eerst samenwerken met een externe partner. En natuurlijk een vlotte doorstart elders.

Het **'Smiley'-label** halen en de goede sfeer tussen jong en oud in ons team behouden.

7 Welke collega viel u het meest positief op in de media?

Ilse Luypaerts, een van de woordvoerders van het Agentschap Wegen en Verkeer. Iedere winter, als er putten zijn in de wegen, mag zij "het komen uitleggen", en dat doet ze met de glimlach.

Ik kan niet meteen iemand aanhalen.

Erika Decorte, communicatieverantwoordelijke bij het Agentschap Wegen en Verkeer. Zij legt altijd heel goed uit waar er werken zijn en hoe lang de hinder zal duren.

TOM DOESSELAERE

Stond samen met zijn collega's bij het Agentschap voor Binnenlands Bestuur in voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen op 14 oktober.

Natuurlijk de **verkiezingen**. Ook al was er veel kritiek door de problemen. Toch ben ik trots op wat we met z'n allen gepresteerd hebben. Er komt veel meer bij kijken dan alleen de stemcomputers.

Een aantal zaken waarvan we wisten dat ze een **risico** vormden, maar waar we niet veel aan konden veranderen. Het verkiezingsproject heeft immers ook communautaire kantjes.

De momenten van **collegialiteit** waarbij je onder moeilijke omstandigheden (weekend, avond, stress...) met een kleine honderd mensen samen de klus klaart, geven een kick.

We hebben het afgelopen jaar samen-gewerkt met enkele **jonge collega's**. Ik was aangenaam verrast door hun inzet en bekwaamheid.

Ik bezondig mij zelden aan nieuwjaarswensen.

Geen idee. Eerst de evaluatie van de verkiezingen maken, daarna zien we wel. In mijn agentschap staan veel digitaliseringsprojecten op stapel. **Uitdagingen te over dus.**

Mijn leidend ambtenaar, **Guido Decoster**. Hij had de weinig benijdenswaardige taak om op verkiezingsdag de media haast non-stop te woord te staan. In het tumult van het coördinatiecentrum bleef hij dat onverstoord doen.

DIRK VAN MELKEBEKE

Is secretaris-generaal van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal (CAG).

Dat we erin slagen om meer dan 95 % van onze **facturen binnen** de voorziene **termijn te betalen**. Daarmee staat het departement EWI aan de top binnen de Vlaamse overheid, en doen we het merklijk beter dan de privésector.

Ik heb een **collega** moeten **ontslaan**. Dat beschouw ik steeds als een nederlaag.

We hebben onze **gereorganiseerde werkvloer** - met glazen tussenwanden, nieuwe inkomhal, ontvangstbalie... - in gebruik genomen. Een mooi voorbeeld van een creatieve aanpak.

De **ondersteuners** in de brede zin van het woord, die ervoor zorgen dat de 'generaals' hun werk naar behoren kunnen doen.

Voor **iedereen** op de werkvloer: veel inzet, zin voor humor en zelfrelativering.

De **besparingen** realiseren. Als voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal: het college constructief en collegiaal leiden en op de kaart zetten.

De **woordvoerder(s)** van **De Lijn** die bij moeilijkheden of ongelukken op tv komen. Ik vind hen heel professioneel.

ANN VAN DRIESSCHE

Is algemeen directeur bij Muntpunt, de samensmelting van de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek en Onthaal en Promotie Brussel.

Het **transitietraject** dat ik met Muntpunt heb ingezet. We gingen van 3 organisaties naar 1, van 11 statuten naar 2. Wij heroriënteren de organisatie volgens de principes van het Nieuwe Werken; niet langer de arbeidstijd telt, wel de realisaties.

We hebben **afschied** moeten nemen van enkele collega's met een contract van bepaalde duur. Dat was de ergste boodschap die ik in mijn professionele leven al heb moeten brengen.

Tijdens mijn vorige job bij het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap: het **stroomlijnen van communicatiekanalen** en het uitbrengen van enkele publicaties hebben bloed, zweet en tranen gekost.

Ik denk vooral aan de collega's van **Coördinatie Brussel**, en aan Ann Steenwinkel in het bijzonder. Haar doorzettingsvermogen zet ons straks in een wonderbaarlijk mooi gebouw, de hoofdstad waardig.

Iedereen in de Vlaamse overheid: een uitdagend en succesvol jaar. De ambtenaren die in Brussel werken of er af en toe komen: dat ze de hoofdstad echt leren kennen.

Zonder enige twijfel: de officiële **opening van het Muntpunt van 6 tot 9 september**. Hou ons in de gaten via www.muntpunt.be.

Leo Bormans, die met zijn geluksboek nu de wereld afreist. Een boodschap om u tegen te zeggen.

Onze logo's op tv

Wie goed oplet, ziet af en toe logo's van entiteiten van de Vlaamse overheid opduiken aan het eind van een tv-programma. Dat wil meestal zeggen dat collega's financiële of inhoudelijke ondersteuning bieden aan die programma's. Vaak voeren ze promotie voor datgene waar ze mee bezig zijn: toerisme, vlees, groen, ondernemen ... Een greep uit het aanbod.

VEERLE VAN DEN BROECK

GROENLAND

Op dit moment participeert VLAM in *Groenland*, het één-programma van Bartel van Riet dat begin maart weer op het scherm komt, en in *Fabriek Romantiek*, een interieurprogramma met Eva Daeleman. Via de samenwerking wil VLAM de interesse voor bloemen en planten aanwakken. Dat ook de inlander producten en telers aan bod komen, is mooi meegenomen. Tot vorig jaar was het Agentschap voor Natuur en Bos ook een financiële partner in *Groenland*. Nu bieden de collega's alleen nog inhoudelijke ondersteuning. Ook het VTM-programma *Wild van Dieren* krijgt diezelfde ondersteuning.

Toerisme Vlaanderen ondersteunt *Vlaanderen Vakantieland* dit jaar met 200 000 euro om Vlaanderen als toeristische bestemming te promoten. Daarnaast zit Toerisme Vlaanderen in de redactieraad van het programma om onderwerpen aan te reiken.

DAGELIJKSE KOST

Het immens populaire *Dagelijkse Kost* met kok Jeroen Meus wordt gemaakt in samenwerking met de collega's van de VLAM. Ook voor andere kookprogramma's zijn er samenwerkingen met VLAM, bijvoorbeeld voor de programma's *Tot op het Bot* op kookzender Njam, *Vis voor elk seizoen* en *Recepten met brood* op de regionale tv-zenders.

Win
kook-
boeken
p. 41

Het Agentschap Ondernemen deed een media-oproep voor programma's die ondernemerschap in de kijker zetten en besloot een subsidie te geven aan acht programma's, waaronder 293 126 euro aan *Crème de la Crème*, een fictiereeks over drie vriendinnen die samen een ijssalon starten, vanaf januari te zien op VTM.

Het team De Rand van het Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR) ondersteunt de regionale tv-zender Ring TV met 360 000 euro om de Vlaamse Rand te promoten. Die ondersteuning gaat onder meer naar *Over de Rand*. 35 keer 3 minuten over wat er in de Rand te beleven valt. Dat programma en het weekoverzicht van het nieuws worden ondertiteld via teletekst om anderstaligen te helpen integreren. Ook TV Brussel ondertitelt zijn nieuws. De zender krijgt van de collega's van het team Brussel van het Departement DAR jaarlijks een structurele werkingssubsidie. In 2013 bedraagt die subsidie 1 597 000 euro.

Zinvol?

"Tv-programma's financieel of inhoudelijk ondersteunen is zeker zinvol", zegt communicatie-expert Peter Frans Anthonissen van het reputatiemanagementbureau Anthonissen & Associates. "Je moet wel altijd in je achterhoofd houden wat je wilt bereiken. Zo moet Jeroen Meus in *Dagelijkse Kost* ook uitleggen waarom witlof van bij ons beter is. Het volstaat niet om er alleen mee te koken. Ook mag je niet alleen op tv inzetten. Je moet je campagne ook laten lopen in magazines, in kranten en/of via internet zodat je al je belanghebbenden bereikt."

Dat tv-programma's een positief effect hebben, is in het verleden al meermaals aangetoond. "Zo was *Flikken* goed voor het imago van de politie en zorgde het programma voor nieuwe rekruten. De *Smaak van de Keyser* had een positief effect op het toerisme in Limburg. En toen er tv-programma's liepen over bevallingen, waren er veel meer kandidaten voor de opleiding tot vroedvrouw."

Dezelfde job, ander grondgebied

Twee ambtenaren met dezelfde job, die dezelfde Vlaamse regelgeving uitvoeren. Mariëlla Maes werkt bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en behandelt ouderenzorgdossiers in Vlaanderen en Brussel, Wouter Boeckmans is haar externe collega bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en werkt aanvullend in Brussel. Waarin verschilt hun werk, wat kunnen ze leren van elkaar en hoe kunnen ze beter samenwerken? Want dat is de bedoeling van het samenwerkingsprotocol dat de VGC en de Vlaamse overheid onlangs hebben gesloten.

VEERLE VAN DEN BROECK

Wat houdt uw job in?

"Ik ben sectorverantwoordelijke voor de residentiële ouderenzorg in Vlaams-Brabant en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik behandel onder meer dossiers met vergunningsaanvragen om een woonzorgcentrum of centrum voor kortverblijf te openen. Op basis van het verslag van de collega's van het agentschap Zorginspectie bekijk ik of zo'n centrum een erkenning krijgt. Eventuele tekortkomingen signaleer ik en volg ik. De behandeling van klachten van bewoners of familieleden die binnenkomen via de Woonzorglijn, zit ook in mijn takenpakket."

U behandelt dossiers uit Vlaanderen en Brussel. Wat zijn de voornaamste verschillen?

"Het aantal betrokken gemeentebesturen en overheden ligt veel hoger in Brussel en dat maakt alles veel complexer. Daarnaast is de ouderenzorg in Brussel veel commerciëler. Er zijn bijvoorbeeld maar weinig plaatsen voor dagopvang en kortverblijf omdat dat amper winstgevend is."

Wat zijn de uitdagingen voor Vlaanderen op het vlak van zorgverlening aan ouderen?

"Er beweegt ontzettend veel op het vlak van regelgeving. Er ontstaan immers veel nieuwe woonzorgvormen omdat het aantal ouderen blijft toenemen, en omdat ze nu meer dan vroeger zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving willen blijven.

Door die groeiende behoefte komen er ook steeds meer nieuwe spelers op de markt die denken winst te kunnen maken, maar weinig gevoel hebben met de sector."

Is er op dit moment samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC?

"Eerder indirect, omdat wij vooral samenwerken met vzw's die ondersteund worden door de VGC. Met de VGC verloopt de samenwerking vlot. Nu is er een samenwerkingsprotocol in de maak en zullen we ook meer rechtstreeks samenwerken. Dat is een gevolg van het eindrapport van de Taskforce Brussel, een ambtelijke werkgroep die zich heeft gebogen over het kerntakendebat en de relatie tussen Vlaanderen en Brussel."

Wat kunnen jullie van elkaar leren?

"In Vlaanderen hebben we de gewoonte om wat we doen voor ouderen in aparte vakjes onder te brengen en daar aparte regels voor te maken. In Brussel en Wallonië gebeurt dat veel minder, waardoor er gemakkelijker nieuwe woonvormen ontstaan."

Wat is de VGC?

De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) is een overheidsinstelling die bevoegd is voor taken van de Vlaamse Gemeenschap in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op het vlak van welzijn, gezondheid, gezin, onderwijs, cultuur, jeugd en sport. Via allerlei initiatieven, zoals speelpleinen, bibliotheken, gemeenschapscentra, kinderopvang, sportactiviteiten, en ook scholen wil de VGC ervoor zorgen dat mensen graag in Brussel zijn.

Wat houdt uw job in?

"Ik werk voor de algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin bij de VGC. Ouderenbeleid is een deel van mijn takenpakket. De VGC werkt vooral aanvullend op de Vlaamse overheid en trekt geen eigen langetermijnprojecten. We geven wel extra subsidies voor initiatieven van Brusselse organisaties die mikken op Nederlandstaligen in de hoofdstad. Ook trekken we projecten op gang als we zeker weten dat Vlaanderen later subsidies geeft."

Wat zijn de uitdagingen voor Brussel op het vlak van zorgverlening aan ouderen?

"Brussel is een grootstad met specifieke problemen. In Brussel is er een hoger risico dat ouderen vereenzamen. Om hen makkelijker in contact te brengen met anderen en om hen zo lang mogelijk thuis te laten blijven, hebben we specifieke normen gemaakt voor lokale dienstencentra in Brussel. Zo kunnen we hen extra middelen toekennen.

Taskforce Brussel

De Taskforce Brussel is een ambtelijke werkgroep die heeft gewerkt rond het politieke kerntakendebebat, dat gaat over de relatie tussen Vlaanderen en Brussel. Daarin zaten zowel topambtenaren van de Vlaamse overheid als van de VGC. Dat heeft geleid tot een eindrapport met voorstellen en een samenwerkingsprotocol. Vlaanderen en Brussel kunnen nu onder meer gebruikmaken van elkaars raamcontracten, infrastructuur en vakantieopvang. Voordien was er al de Brussel-toets, waarbij gekeken wordt of regelgeving op maat is van Brussel. Houdt de regelgeving bijvoorbeeld rekening met meertaligheid? Of met de socio-economische toestand van de hoofdstad? Waar nodig wordt de regelgeving aangepast.

In die centra kunnen ouderen terecht met vragen over thuiszorg, maar ook voor activiteiten als computerles, yoga, knutselsessies ... Een tweede uitdaging is voldoende plaatsen voor Nederlandstaligen in woonzorgcentra. Voor 2013 wordt dat moeilijk, maar in 2014 zou de situatie veel beter moeten zijn."

Kunt u een voorbeeld geven van zo'n project dat jullie ondersteunen?

"We ondersteunen Home-info dat alle informatie rond woonzorgcentra in Brussel bundelt. Mensen kunnen er terecht met klachten en met al hun vragen. Welke woonzorgcentra zijn er in mijn buurt? Waar is er nog plaats? Waar kan ik in het Nederlands terecht?"

Is er op dit moment samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC?

"Er is geen structureel overleg. Tot nu had ik Mariëlla bijvoorbeeld nog nooit ontmoet. Ik heb hier een rondleiding gekregen en ik ga met mijn collega bekijken over welke onderwerpen we met Mariëlla wel eens van gedachten willen wisselen. Als we een vraag hebben, bijvoorbeeld over de interpretatie van regelgeving, bellen we naar jullie collega's van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Midden december (nadat dit interview plaatsvond, red.) is er een staten-generaal met alle Brusselse organisaties die betrokken zijn bij Woonzorg. Dat er meer samenwerking komt, vind ik zeker goed, want je kunt altijd leren van elkaar."

"Een zeker idealisme is een familietrekje,
daar ontkomen we niet aan."

"Meer blijven doen met minder kan echt niet"

Patrick Huvenne (40)

- ✓ Regiobeheerder Groenendaal, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
- ✓ De beheerregio Groenendaal beheert 4400 hectare, voornamelijk bossen, waarvan het bekendste het Zoniënwoud is.
- ✓ Bio-ingenieur in land- en bosbeheer
- ✓ Geboren in Gent
- ✓ Woont in Hoilaart, getrouwd met Marjan, vader van Alexander (10) en Wouter (7)
- ✓ Werkt in Hoilaart
- ✓ Ambtenaar sinds 1997
- ✓ Zegt over zichzelf: "Voor een grote som geld had ik geen andere job willen doen. Bossen beheren is ook een jongensdroom die uitgekomen is."

Paul Huvenne (63)

- ✓ Administrateur-generaal Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA)
- ✓ Het KMSKA is een agentschap van de Vlaamse overheid dat een kunstcollectie van wereldniveau beheert, toont aan het publiek en ontsluit voor wetenschappelijke studie.
- ✓ Doctor in de kunstgeschiedenis, Rubens-expert
- ✓ Geboren in Gent
- ✓ Woont in Antwerpen, getrouwd met Greet, vader van Hanneke, Thomas en Pieter (†) en grootvader van Marie
- ✓ Werkt in Antwerpen
- ✓ Ambtenaar sinds 1997
- ✓ Zegt over zichzelf: "Je kan nooit voorspellen wat je gaat doen, maar ik weet wel dat ik een onderzoeker en vorser zal blijven. Ook als ik stop bij het KMSKA."

"Wij beheren allebei een collectie van de Vlaamse overheid", zeggen Paul en Patrick Huvenne. Paul als administrateur-generaal van het KMSKA een collectie van schilderijen en beeldhouwwerk. Patrick als regiobeheerder in de bossen ten zuiden van Brussel een collectie van bomen en beesten. Ze zijn even begeistert door hun werk als dat ze er bezorgd over zijn. "We kunnen niet langer meer doen met minder middelen. We zullen moeten kiezen wat wel en wat niet meer", klinkt het in deze *Beste vrienden, beste collega's* die ook een *Beste nonkel, beste neef* is.

FRANK WILLEMSSE EN LEEN DE DYCKER

"Fascinerend, hoe bereidwillig jullie zijn om in een geplooid stuk papier een konijn te zien. Dat is de basis van beeldende kunst", zegt Paul Huvenne terwijl hij zijn vers gevouwen origami kunstwerkje toont en uitlegt hoe belangrijk 'beelddenken' wel is. En hij haalt nog een papiertje uit zijn zakken en begint aan een pinguïn. "Mijn kinderen zijn dol op nonkel Paul, alleen daarom al", zegt zijn neef en collega Patrick. De administrateur-generaal van het KMSKA is niet wat je noemt 'een doorsnee leidend ambtenaar'. Dat valt nog meer op nu hij en zijn team niet langer resideren in het museum zelf, maar in het Vlaams Administratief Centrum (VAC) in Antwerpen, vlak bij het Centraal Station. Het KMSKA is gesloten wegens restauratiewerken en de hoge plafonds en majestueuze zalen zijn tot 2017 ingeruild voor de landschapskantoren en de strakke zakelijkheid van het Anna Bijnsgebouw. "Een museum is in de eerste plaats een collectie. Daar heb je natuurlijk een gebouw en infrastructuur voor nodig. Maar als dat gebouw er niet meer is, kan je toch nog verder. We hebben tal van tentoonstellingen lopen en prachtige samenwerkingsverbanden met kleinere musea zodat we onze collectie kunnen blijven tonen", klinkt het.

Hoe voelt u zich hier op kantoor, weg van het museum?

PAUL: "Wij voelen ons als het godsvolk in de woestijn, op de dool. Met dat verschil dat we wel weten waar we naartoe gaan en dat het geen veertig jaar zal duren. (lacht)"

PATRICK: "Mijn voorgangers zijn net als Paul door de woestijn gegaan, maar wij zijn intussen wel gearriveerd. We hebben over de voorbije decennia een pak hervormingen en verhuizingen van de ene naar de andere voorlopige oplossing achter de rug. Sinds drie jaar zijn wij aangekomen in Groenendaal en sinds oktober zitten we in nieuwe burelen. Midden in het Zoniënwoud. Daar ben ik heel blij om."

Werken jullie mensen voor de Vlaamse overheid of voor hun agentschap?

PAUL: "Voor het KMSKA. De identiteit van het museum is sterker omdat het zo'n tastbaar project is. Maar meer en meer zien we ons ervan bewust dat we ook deel uitmaken van de Vlaamse overheid. Zonder die Vlaamse overheid geen vernieuwd museum."

PATRICK: "Onze mensen zijn sterk gebeten door hun werk, door die bossen en dieren. ANB'ers zijn vaak getrouwd met hun job, zeg maar. We identificeren ons met de natuur waar we zorg voor

Paul Huvenne: "Kernstukken van onze collectie, zoals de *Madonna met kind* van Jean Fouquet, zijn iconen op het niveau van de *Mona Lisa* en de *Nachtwacht*."

dragen. Het is ons patrimonium, onze collectie die we mogen ontwikkelen voor de volgende generaties."

Kunnen we jullie verleiden met een miljoenenaanbod van een sjeik om een Rubens-collectie uit te werken of aan bosbeheer te gaan doen?

PATRICK: "Als ingenieur had ik in een andere industrie een job kunnen vinden en zeker binnen de financiële engineering een veel beter betaalde. Maar de grote droom om bossen te beheren, zit er al van mijn studie jaren in. De inhoudelijke en maatschappelijke meerwaarde is voor mij de motor van deze job. En in de woestijn zijn geen bossen, hé (*lacht*)."

PAUL: "Als je naar de kernstukken van de collectie van het KMSKA kijkt, bijvoorbeeld naar de *Madonna met kind* van Jean Fouquet, dan is dat een icon op het niveau van de *Mona Lisa* en de *Nachtwacht*. Veel beter kun je niet vinden. Waarom zou ik het dan elders gaan zoeken? Dit overstijgt het commerciële volledig."

PATRICK: "Een zeker idealisme is blijkbaar een familietrekje, daar ontkomen we niet aan."

Moet u hard werken?

PAUL: "Ik heb in mijn leven nooit gewerkt. Op mijn legerdienst na heb ik nooit het gevoel gehad dat ik naar mijn werk ging."

Hoeveel uur bent u bezig met dat werk dat er geen is?

PAUL: "Voortdurend. Ik zie het allemaal wel meer als het boetsen van mijn eigen kunstwerk dan als arbeid. Ook

administratie, begroting en al dat vergaderen zie ik niet als werk. Ook omdat ik daarvoor mensen heb die me het gevoel geven dat ik niet aan het werken, maar aan het creëren ben."

PATRICK: "Administratie, aanbestedingen bijvoorbeeld, is hard laabeur voor mij. Maar als ik mee het bos inga om bomen te hameren die verkocht moeten worden, dan kan ik dat bezwaarlijk werken noemen. Al is het fysiek soms zwaar, zeker als het buiten -10 is."

"Natuurlijk moeten we gecontroleerd en gemonitord worden, maar hoe u voor de vindsters van zelf verstopte paaseleren"

PAUL HUVENNE

Hoe combineert u uw werk met uw gezin?

PATRICK: "Voor mij is dat soms moeilijk. Ik heb twee kinderen en mijn echtgenote werkt ook, dus het gaat sowieso met vallen en opstaan. Ik heb naast mijn leidinggevende en administratieve functie immers ook een operationele functie. Ik word ook gebeld als het alarm afgaat in een gebouw, als het stormt, of als op een werf de telefoonkabels worden doorsneden ... Altijd paraat staan, weegt natuurlijk op je privé."

PAUL: "Toen ik nog conservator van het Rubenshuis was, moest ik zelfs de zekeringen vervangen. Het duurde te lang eer de technische dienst kon langskomen en zolang konden we toch niet zonder licht zitten. Het is een job die je helemaal opsloort. Ik ben in drukke periodes de afwezige vader geweest, dat is nu eenmaal zo. Ik heb vaak gepro-

beerd om wel aanwezig te zijn, maar ik ben er niet altijd in geslaagd. En nog steeds niet."

Hoeveel verdient u nu en is dat genoeg?

PAUL: "Ik weet het niet juist. Iets tussen de 4000 en 5000 netto, denk ik. Dat is een mooie *pree* en veel als ik zie wat sommige van mijn mensen maar verdienen. Ik heb normaal ook recht op een dienstwagen, maar ik vind dat de 'firma' dat geld beter kan besteden. Ik ben jarenlang een kleine conservator geweest. Dan ga je met de tram en de trein en dat doe ik nog steeds. Of ik neem een taxi. Je kunt heel vaak de taxi nemen eer je er evenveel aan hebt uitgegeven als aan een auto."

PATRICK: "Ik verdien ongeveer 2700 euro netto. Dat ik het niet precies weet, maakt duidelijk dat het genoeg is. Ik weet dat er collega's zijn die met vergelijkbare verantwoordelijkheden (*een 25-tal personeelsleden en een miljoenenbudget, red.*) in een veel hogere loonschaal zitten. Dat stoort me niet, zolang het binnen ons agentschap fair en vergelijkbaar is."

Klopt het dat u daar in het bos tot voor kort moest prikken, leidinggevend of niet?

PATRICK: "Ik moest prikken omdat men iedereen op dezelfde manier wilde behandelen binnen het agentschap. Maar logisch was dat niet voor iemand in een functie zoals de mijne. Ik ben zo vaak op pad, dat ik elke maand twee bladzijden regularisaties moest invullen voor wat er op die klok stond. Dat is nu gelukkig voorbij."

PAUL: "Dat is een van de grote risico's

Patrick Huvenne: "Na al die jaren begin ik nu pas hier en daar resultaten te zien van zaken die ik zelf in gang heb gezet. Bomen groeien nu eenmaal maar zo snel als ze groeien."

van onze overheid, dat je met te veel vinders van de zelf verstopte paaseieren zit."

Wat bedoelt u met vinders van de zelf verstopte paaseieren?

PATRICK: "(lacht) Ik wist dat hij daarover zou beginnen, het is een klassieker van nonkel Paul."

PAUL: "Natuurlijk moeten we gecontroleerd en gemonitord worden, maar we moeten opletten dat er geen kaste van mensen komt die gemakshalve de problemen herleidt tot wat ze zelf nadien kan gaan zoeken en vinden ... Ik geef toe, we komen van ver. Toen ik hier 15 jaar geleden begon, zat de administratie letterlijk in een schoendoos. Er is intussen heel veel verbeterd. Maar het gevaar bestaat nu dat men alles administratief-technisch gaat bekijken en je daar ook op afgerekend wordt in plaats van op de kerntaken die je hebt. Stel je voor dat de Michelingids sterren gaat uitdelen op basis van de hygiëne in de keuken en de transparantie van de kassa in plaats van op basis van wat geserveerd wordt. Ondersteunde processen zijn ondersteunend. Ze mogen niet de kern worden en zeker niet de kern waarop je wordt beoordeeld."

We leven in tijden van besparingen. Wegen die ook op jullie entiteiten?

PATRICK: "Bij mij zijn er onder meer boswachters op pensioen gegaan en niet vervangen. Dat voelen we stevig. Op het terrein ontstaat een tekort aan personeel."

PAUL: "Die besparingen zorgen voor een dreigende sfeer. Je kunt niet blijven meer doen met minder."

PATRICK: "We moeten meer focus leg-

gen op onze kerntaken en beslissen wat we nog wel gaan doen en wat niet. Wij doen niet meer met minder. Met minder doen we minder. Dat is onvermijdelijk. De vraag is alleen waar we voor kiezen: wat laten we vallen en waar gaan we mee door?"

"We moeten meer focus leggen op onze kerntaken en beslissen wat we nog wel gaan doen en wat niet"

PATRICK HUVENNE

U beheert de bossen en hakt dus ook hout. Kunt u niet wat meer bomen verkopen en zo de kassa spijzen?

PATRICK: "Mijn regio is traditioneel de meest productieve. Niet zoezer in houtvolume, maar wel in waarde. De kwaliteit van het hout hier is hoog en daar wordt goed geld voor neergelegd. Op jaarbasis verkopen wij voor 750 000 tot 1 miljoen euro aan hout. Dat is heel wat, maar het gaat ons nooit om de centen, wel om het beheer van het bos."

U bent een onderzoeker en een conservator. In het KMSKA moet u ook manager zijn. Wat voor eentje bent u?

PAUL: "Vijftien jaar geleden ben ik aan deze job begonnen in een crisissfeer en heb toen gezegd 'je maintiendrai': ik zal handhaven, ik zal in stand houden. Dat is in wezen een militair deus. Ik geloof dat een manager een visie en een plan moet hebben en anderen moet meekrijgen om daarin te geloven, stand te houden en zelfs vooruit te gaan. En ik weet ook dat we dat plan en die visie ten

uitvoer kunnen brengen en het beloofde land zullen bereiken."

U bent 63 en het museum zal pas klaar zijn in 2017. U gaat uw visie en plan dus niet zelf kunnen realiseren en de resultaten kunnen oogsten?

PAUL: "Ik heb een mandaat tot 2018."

Gaat u dan tot uw 69ste werken?

PAUL: "We zijn bezig dat te regelen, ja. Als mijn gezondheid het toelaat blijft ik tot 2018. Ik wil wel de ganse zaak - het bouwkundige, het organisatorische en het programmatische aspect - geleidelijk overdragen aan mijn collega's."

PATRICK: "Ik herken me wel in dat vooroplopen als manager. Onlangs kreeg ik nog de opmerking van een van mijn boswachters: 'Je stormt zo hard vooruit.' Dat is een aandachtspunt voor mij. Dat ik me moet afvragen of iedereen wel mee is."

Blijft u bij de Vlaamse overheid werken?

PATRICK: "Ik heb genoeg plannen en visies om de komende vijf à tien jaar bezig te zijn op het terrein. In het bos gaan de dingen ook niet zo snel als in een papieren administratie. Bomen groeien maar zo snel als ze groeien. Ik doe dit nu acht jaar en begin nu pas hier en daar resultaten te zien van zaken die ik zelf in gang heb gezet. Dat gaat van verbouwingen tot beheermaatregelen voor Europese topnatuur in Vlaanderen waarover we pas in 2050 kunnen oordelen of het is gelukt."

PAUL: "Geduld is een schone deugd, Patrick."

Bedankt.

Zure ouwel wordt erkend streekproduct

In Turnhout valt sinds kort een erkend streekproduct van de band: de zure ouwel. Welbekend bij liefhebbers van zoet en - vooral - zuur over heel de wereld, maar altijd geproduceerd in de buurt van Antwerpen. In 1951 ging het ouwelbedrijf Belgica op zoek naar een alternatief voor de kerkhostie, waar steeds minder vraag naar was. Dat werd de zure ouwel: een doosje in hostiedeeg, gevuld met zuurzoet poeder. Niet elke ouwel mag trouwens een streekproduct genoemd worden. Die erkenning door de collega's van het VLAM is alleen weggelegd voor het meest authentieke snoepje, met een zure vulling op basis van wijnsteenzuur en zonder toegevoegde aroma's.

FOTO: Bert De Deken

Pol kreeg in het begin geregeld hulp van collega's zoals Cedric. Nu vindt hij zelf de weg of helpt zijn blindengeleidehend hem daarbij.

“Kijk

uit waar je loopt"

"Als mensen op straat of in het station over mijn witte stok struikelen, zeggen ze wel eens: 'Kijk uit waar je loopt!' Ik haal dan gewoon mijn schouders op", zegt Pol Vanderhaeghe van de Servicelijn van het Agentschap voor Facilitair Management. Pol is een van de weinige collega's bij de Vlaamse overheid met een handicap of chronische ziekte. Hij botst soms al eens ergens tegen aan, letterlijk en figuurlijk, maar dat houdt hem niet tegen. Met enkele aanpassingen en wat hulp van collega's doet hij zijn job zoals alle anderen.

VEERLE VAN DEN BROECK

Pol begon in 1990 als telefonist bij de Vlaamse overheid te werken, net als heel wat blinde en slechtziende collega's. Daar is een simpele verklaring voor: "Vroeger gingen blinden en slechtzienden naar de blindenschool. Een van de twee beroepen die je daar kon leren, was telefonist. Nu gaan blinden naar een gewone school en hebben ze gelukkig veel meer mogelijkheden."

Pol komt met de bus en de trein vanuit Gent naar Brussel. "Intussen ken ik de weg van het Noordstation naar het Boudewijngebouw al heel goed. Soms willen mensen me 'te goed' helpen. Toen ik ooit eens naar de apotheek ging in het station, begon een wildvreemde aan mijn arm te trekken en zei me dat ik verkeerd liep. Ik kon die man niet meteen duidelijk maken dat ik bewust van mijn route afweek (lacht)."

Als Pol in het Boudewijngebouw aankomt, doen de onthaalcollega's het toegangspoortje voor hem open. Dan moet hij naar de vijfde verdieping. "Er hebben even stickertjes met de cijfers van de verdiepingen in braille naast de lift gehangen, zodat ik kon checken waar ik was. Helaas halen mensen die weg", zegt Pol.

Een brailleleesregel helpt Pol bij zijn werk. Die zet stukken van de tekst op zijn computerscherm om in braille. Ook bij het lezen van mails helpt de brailleleesregel. Daarnaast is er zijn

iPhone met een app die bijvoorbeeld het uur of zijn mails voorleest. "Ik krijg ook hulp van collega's. In het begin begeleiden ze me naar de vergaderzaal of de kitchenette. Nu ga ik alleen. De enige obstakels die ik tegenkom, zijn openstaande kasten op hoogte, want die voel ik niet met mijn stok."

In december hebben ze er bij het AFM trouwens een extra collega

bijgekregen. "Ik heb nu een blindengeleidehond die meekomt naar het werk", vertelt Pol. "De collega's keken er samen met me naar uit. Het moeilijke is om van hem af te blijven als hij 'aan het werk' is. Je mag een blindengeleidehond immers niet afleiden. Maar gelukkig leert iedereen snel bij."

Is 3 % haalbaar?

Tegen 2015 moeten er 3 % collega's met een handicap of chronische ziekte zijn bij de Vlaamse overheid, zo hebben de entiteiten zichzelf een jaar terug al doel gesteld. "Bij de laatste telling in december 2011 haalden we nog maar 1,2 %, hetzelfde percentage als in 2010", legt emancipatieambtenaar Ingrid Pelsers uit. "Cultuur, Jeugd, Sport en Media behaalt als enige beleidsdomein nu al het streefcijfer van 3 %, andere beleidsdomeinen zoals Mobiliteit en Openbare Werken en internationaal Vlaanderen scoren laag met minder dan 1 %."

"De instroom is stilgevallen als gevolg van de besparingsdruk. Bovendien verdwijnen er almaar meer functies op niveau C en vooral niveau D, waar traditioneel veel werkzoekenden uit deze groep aan de slag zijn. Toch moeten we deze mensen bewust blijven aanwerven, én onze missie als sociale werkgever niet vergeten. Als iedere leidinggevende zijn kleine deeltje bijdraagt, dan halen we als organisatie samen ons doel van 3 %. Daar geloof ik rotsvast in."

“Ik wist niet dat chronische ziekten erkend werden”

Ingrid Van Ceulenbroeck van de dienst Databeheer Bodem van de OVAM, die onder meer instaat voor bodemattesten, heeft al sinds 1999 het chronische vermoeidheidssyndroom (CVS), maar vroeg onlangs pas haar erkenning aan. “Ik wist niet dat je bij de Vlaamse overheid een erkenning kon krijgen voor chronische ziekten. Toen we daarover een mailtje kregen, ben ik naar onze personeelsdienst gestapt.”

Een erkenning voor een chronische ziekte is belangrijk, want ze geeft recht op budget voor aangepaste hulpmiddelen. “Bij de personeelsdienst waren ze blij dat ik langskwam. Immers, rond chronische ziekten hangt nog vaak een soort van taboe. Mensen zijn bang dat men hen gaat verwijten de chronische ziekte als excuus te gebruiken. Aan dat taboe wil onze personeelsdienst wat doen. Iets als CVS zie je niet, maar dat wil niet zeggen dat het er niet is. Je bent extreem moe, maar hebt tegelijkertijd last van slaapstoornissen. En ik heb vaak ook andere problemen, met mijn maag bijvoorbeeld. Dat kan gevolgen hebben voor je werk.”

Naast CVS heeft Ingrid ook fibromyalgie, een ziekte die spierpijn en spierkrampen veroorzaakt. “Dat is niet erkend als chronische ziekte, maar zorgt soms wel voor problemen. Hier op de OVAM zijn bepaalde deuren knoppen die er door hun vorm voor zorgen dat ik de deur echt moeilijk openkrijg door de pijn. En ik ben van bureau moeten verhuizen. Vroeger zat ik in een bureau waar het tochtte, zodat mijn spieren verkrampten. Als ik mijn erkenning krijg voor CVS, kan er hopelijk ook iets gedaan worden aan de problemen die ik ondervind door de fibromyalgie.”

Ingrid komt graag werken, maar is nadien vaak heel moe. “Ik werk maar drie dagen per week. Meer lukt echt niet. Voor de rest ben ik niet vaak afwezig, maar als ik ziek ben, duurt het wel langer dan bij iemand anders voor ik weer aan de slag kan. Op het werk probeer ik alles goed te plannen, af en toe eens rond te lopen en koffie te drinken zodat ik alert genoeg blijf

om mijn werk af te krijgen. Dat lukt me meestal wel. De treinrit naar en van het werk is een dagelijks rustpunt waar ik even tot mezelf kan komen.”

Ingrid heeft de erkenning van de huisarts van haar ziekte op zak.

“Dat was de eerste stap om een erkenning voor CVS te krijgen. Mijn aanvraag is onlangs ook goedgekeurd door de VDAB. Nu kunnen we kijken of er aanpassingen moeten gebeuren.”

Ingrid heeft een erkenning als CVS-patiënt. Daardoor is er budget voor eventuele aanpassingen.

“De draaideur is al een eerste obstakel”

“Ik wil blijven werken, hoe moeilijk het soms ook is. Ik kan het sociaal contact echt niet missen”, zegt Marijke Vanden Bremt, assistent bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij. Ze heeft *spina bifida* of een open rug en brengt in een rolstoel de post rond. “Sinds ik een jaar uit was door kanker, weet ik dat werken ontzettend belangrijk voor me is.”

Uit werken gaan is voor Marijke niet altijd gemakkelijk. ‘s Morgens wordt ze opgehaald door de lokale Dienst Aangepast Personenvervoer die haar naar het Ellipsgebouw in Brussel brengt. “De draaideur van het gebouw is al een eerste obstakel. Ik mag die niet meer gebruiken omdat ik ooit eens met mijn voet vast kwam zitten”, zegt Marijke. “De zijdeur krijg ik zelf niet open. Vroeger kreeg ik hulp van rokende collega’s. Nu moet ik bellen en komt de portier de deur voor me opendoen.”

Marijke brengt brieven en faxen rond bij het Agentschap voor Landbouw en Visserij. “Het is moeilijk om je met een gewone rolstoel over het tapijt te verplaatsen. Een tijd geleden hebben ze daarom op het werk een elektrische rolstoel voor mij aangeschaft.” Naar het toilet gaan is geen sinecure voor Marijke. “Dat duurt ongeveer een kwartier. Ik kan maar op één been staan, dus moet ik met mijn hoofd tegen de rolstoel steunen om op het toilet te geraken. De verpleegkundigen mogen mensen hierbij niet helpen. Ik begrijp dat mensen dat zelfstandig moeten kunnen als ze willen komen werken. Langa de andere kant zou een toiletbezoek met hulp me maar vijf minuten kosten.”

Het toilet is wel aangepast. “Zo is er langa de binnenkant van de deur een

Marijke komt met plezier werken. “Thuis mis ik het contact met de collega’s te hard.”

stang waardoor ik de deur makkelijk kan dichttrekken. Op dagen dat ik er ben, wordt dit toilet, in overleg met het personeel van de vierde verdieping, niet gebruikt door anderen. Dat lijkt straf, maar als ik dringend moet, kan ik niet naar het toilet van een niet-gehandicapte.” Marijke werkt slechts drie dagen per week. “Sinds ik kanker gehad heb, is dat het maximum. Maar ik kom met plezier werken. Thuis mis ik het contact met de collega’s te veel. Ik krijg ook veel hulp en begrip van mijn collega’s. Ze vragen me geregeld of ik wat wil drinken en gaan met me mee als ik in een ander restaurant wil gaan eten. Marleen, de collega tegenover me, heeft onze bureautafel zo opgeschoven dat ik aan mijn kant meer ruimte heb om te manoeuvreren, ook al heeft zij nu veel minder plaats. Zulke kleine dingen maken het voor mij aangenamer.”

Welke ondersteuning is er voor collega’s met een handicap of chronische ziekte?

Renderingsondersteuning: een subsidie om renderingsverlies te compenseren voor entiteiten die een medewerker met een handicap of chronische ziekte tewerkstellen. Die medewerker moet wel een erkenning hebben van de Vlaamse Inschakelingspremie (VIP), CAO 26 of de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP).

Arbeidspostaanpassing: aanpassingen van de werkplek zodat collega’s met een handicap of chronische ziekte hun werk in zo goed mogelijke omstandigheden kunnen uitvoeren. Die aanpassingen worden betaald door de dienst Emancipatiezaken of de VDAB. Deze materiële aanpassingen kunnen heel divers zijn: aankoop van speciaal materiaal of software, assistentie zoals een doventolk, een materiële ingreep die het kantoor toegankelijker maakt, organisatorische afspraken over taken ...

“Ons huwelijk was retro tot in het detail”

Je kunt er niet om heen: vintage en retro zijn hot. Het kostte 13 dan ook geen moeite om enkele passionele liefhebbers te laten getuigen. En dat eindigde niet noodzakelijk in een nostalgische trip naar de tijd van toen. We vonden vier collega's met net heel moderne beweegredenen om zich op de retrotrend te storten.

FILIP DE MAESSCHALCK

“De ontdekking van Radio Modern bracht ons op het idee voor ons unieke trouwfeest”, zegt **Jo Lieben** (32), communicatieverantwoordelijke bij het Agentschap Wegen en Verkeer Limburg. “Radio Modern organiseert retrowingfeesten met livebands en dansende koppels in fiftiessfeer. Een van hun evenementen in Hasselt

vond plaats in een spiegeltent. Op dat ogenblik zijn mijn vrouw en ik ervan beginnen te dromen om onze trouw in z'n spiegeltent te vieren. En op 15 september was het zover. Alles kreeg een retro-invulling: zelfgemaakte uitnodiging, kaarten, menu's ... Ook de muziek was een mix uit de jaren 40-50-60. We vroegen onze gasten

om ook een retrodetail in hun kleding te voorzien. Het geheel zorgde dan ook voor een geslaagde retroavond met een Lindy Hop-openingsdans als kers op de taart.” Het idee bleek trouwens iedereen te inspireren. “De cateraar was speciaal op zoek gegaan naar vintage tafels en buffetkasten voor de bediening en liet de hapjes tijdens de receptie op lp's rondragen. Zelfs ons voorstel om snoep te laten uitdelen door een dienstveroorlooschaatsen was geen probleem. Het plaatje was af. De ontdekking van de spiegeltent was een zegen en ook wel een beetje een vloek omdat we wisten dat we met niets anders nog tevreden zouden zijn. We gingen er dus voor en o.a. dankzij een paar jaar sparen en het feit dat we het grafische werk zelf konden maken, hebben we samen onze droomtrouw kunnen verwezenlijken. Het aantal vragen van vrienden en kennissen om het concept te mogen kopiëren, bewijst dat iedereen het supertof vond!”

“Vintage zet zich af tegen de wegwerpcultuur”

Zes jaar geleden kocht **Magda Guillemyn** (53), districtschef bij het Agentschap Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant, een nieuwe woning. “Ze is gebouwd in 1960 en ik wou dat niet alleen de buitenkant, maar ook de binnenkant die sixtiesfeer ademde. Dus begon ik brocantemarkten en webshops af te schuimen. Daarnaast volgde ik een opleiding meubelstoffering zodat ik meubels kon herbekleden met stoffen of prints uit die tijd. In het begin liet ik me wel eens vangen aan aanbiedingen in webshops. Vaak waren die *overpriced* en van een mindere kwaliteit. Nu haal ik veel materiaal uit de kringloopwinkel. Sommige voorwerpen zijn goed en mooi zoals ze zijn, andere schuur ik op en herschilder ik. Ik ben dus niet op zoek naar dure designstukken uit die tijd, maar naar mooie dingen die de periode opnieuw tot leven wekken.” Toch is het voor Magda geen pure nostalgietrip. “Ik vind die hele retro- en vintage rage uitermate positief. Het zet jonge mensen aan om zelf iets te doen: breien, haken of naaien. Het leert ons ook bewuster om te gaan met grondstoffen en in te gaan tegen de wegwerpcultuur.” Collega’s en familie moeten vaak lachen met haar voorliefde. “Ook hier op het werk heb ik mijn bureau een persoonlijke touch gegeven met wat retroaccessoires. Het gebouw zelf is zo’n typisch onpersoonlijk gebouw uit de jaren 80. Daar houd ik niet van. Mijn werplek heeft tenminste wat karakter!”

“We hebben een naaiclubje op het werk”

“Mijn vader was vroeger radiopresentator met een grote voorliefde voor muziek uit de sixties en de seventies”, vertelt **Marlies Vergote** (30) van de communicatiedienst bij Toerisme Vlaanderen. “Ik ben dus opgegroeid met de soundtrack van die jaren en door de hoezen van de lp’s raakte ik ook gefascineerd door de kledij uit die periode. En gezien ik in de gewone kledingwinkels weinig zag dat me beviel, heb ik een naaimachine gekocht en ben ik zelf vintage kleding voor mijn gezin gaan maken.” Dat is duidelijk een tijdrovende hobby geworden, maar wel een die veel voldoening geeft. En heel wat fans kent. “Ik heb alles geleerd door blogs, YouTube filmpjes en boeken. Nu ben ik stevast op zoek naar authentieke patronen, stoffen en accessoires. De zolder van mijn grootmoeder is een echte schatkamer. Ik maak de kleren uitsluitend voor mijn gezin, maar veel van mijn vrienden en kennissen vragen wel eens naar voorbeelden. Daarom heb ik mijn eigen pagina op Facebook.” Ondertussen is de microbe ook overgedragen op de collega’s. “We hebben op het werk een naaiclubje opgericht zodat we tips, patronen en andere kunnen uitwisselen. Het zijn wel allemaal vrouwen, een man zou welkom zijn!”

 www.facebook.com/#!/naaistudiomimamah

“Ik mocht bijna een vintage programma presenteren”

Op haar website tie-ne.blogspot.be laat **Tine Adriaens** (29), die bij de Infolijn voor Kind en Gezin werkt, iedereen meegenieten van haar nieuwste vondsten op rommelmarkten en garage sales. “Ik haat massaproductie. Al mijn spullen moeten zo uniek mogelijk zijn en een eigen verhaal vertellen. En dat hoeft niet veel te kosten. Mijn keukenstoelen heb ik voor 50 cent per stuk op de kop getikt. Ik geef oude dingen graag een nieuw leven.” Alles is begonnen met haar passie voor naaien. “Ik wilde de resultaten van mijn naaiwerk aan de wereld tonen en daar is mijn blogspot uit ontstaan. Ik kreeg al snel volgers en zo ontstond een netwerk van mensen die zich met allerhande handwerk bezighielden.” Haar passie bracht haar ook in contact met de media. “Ik heb al met twee van mijn vondsten in de *Flair* gestaan: een ouderwetse landkaart en een naaimachine. Daarnaast was ik in de running om *Fabrick Romantiek* te presenteren, een nieuw programma rond vintage op één. Ik ben het uiteindelijk niet geworden, maar dat geeft niet want mijn handwerkwinkelje, dat ik run in bijberoep, vraagt al genoeg van mijn tijd.”

 <http://tie-ne.blogspot.be/>

OPROEP

Voor een volgend nummer is 13 op zoek naar mensen die een eigen Bed & Breakfast (B&B) uitbaten in binnen- of buitenland. Volgt u een opleiding om gastenkamers te runnen? Popelt u om vakantiegasten te laten meegenieten van uw kook- en organisatietalenten? Laat het ons weten via 13@vlaanderen.be.

Post

Het versturen van poststukken is de grootste externe kostenpost van de federale overheid, zo blijkt uit een onderzoek van staatssecretaris van Ambtenarenzaken Hendrik Bogaert. Onze federale collega's kunnen maar liefst 4 miljoen euro besparen op postzegels. Om de postfactuur nu te verlagen, moeten de collega's non-prior verzenden, zo veel mogelijk kiezen voor de goedkopere standaardformaten voor enveloppen en recto verso printen om de post minder zwaar te maken. Aangetekende zendingen kunnen alleen nog als het niet elektronisch kan.

e-verplichting

Sinds begin december zijn in Denemarken inschrijvingen aan kleuterscholen alleen nog mogelijk via digitale weg. Door een nieuwe wet biedt de Deense overheid die dienst en zeven andere diensten alleen aan via mail. Over drie jaar geldt dat voor vrijwel al haar dienstverlening. Over twee jaar moet fysieke overheidspost tot het verleden behoren; alles gaat dan via e-mail. Die communicatievorm krijgt dan wettelijk dezelfde status als een brief.

Xenofob

Het Russische parlement Doema wil ambtenaren verbieden om met buitenlandse te trouwen. Op dit moment is er al een wet in de maak die ambtenaren verbiedt om vastgoed of ander bezit in het buitenland te hebben. Zo moeten vrouwen en minderjarige kinderen van ambtenaren hun bezittingen aangeven, en mogen ze ook geen bezit buiten de Russische Federatie bezitten. Als een ambtenaar trouwt met een buitenlander, heeft hij geen recht meer op zijn functie. Er zou wel een uitzondering mogelijk worden voor partners die afkomstig zijn uit landen die lid zijn van het Gemeenbest van Onafhankelijke Staten, een los verband van ex-Sovjetstaten.

Spoken

De Congolese regering heeft ontdekt dat ze lonen en vergoedingen uitkeert aan 4909 fictieve ambtenaren. Dat kost de Congolese staat jaarlijks 12 miljoen euro. Er is ook sprake van valse aanwervingen en van het onrechtmatig gebruik van bepaalde rangen bij het leger en de politie. Congo telt tussen de 80 000 en 100 000 ambtenaren op een totaal van 4,3 miljoen inwoners.

Minder

Als gevolg van het begrotingsakkoord zullen volgens de vakbond ACOD de volgende twee jaar zo'n 4000 federale overheidsbanen verdwijnen. Slechts een op de drie vertrekkende ambtenaren wordt nog vervangen. Ook de bevorderingen zullen vanaf 1 januari 2013 worden geblokkeerd: er komt een nieuw systeem. Loopbaanonderbreking zal nog slechts één jaar zonder motivatie kunnen. Nu is dat vijf jaar. De voorbije vijf jaar zijn er al 5600 ambtenaren verdwenen op federaal niveau. Staatssecretaris Bogaert zei aan de vakbonden dat investeringen in informatica de personeelstekorten zouden moeten opvangen.

Meer

De Europese Unie wil in de eigen rangen extra besparen en dat is niet naar de zin van de eurocraten. Heel wat ambtenaren van de Raad en de Commissie hebben daarom in november het werk neergelegd. Vorig jaar liet de Commissie weten tegen 2020 1 miljard te willen besparen. Om dat bedrag bijeen te krijgen, moet de pensioenleeftijd opgetrokken worden tot 65 jaar en komt er een langere werkweek van 40 uur. Toen al kwam er verzet vanuit de vakbonden tegen die besparingen. Nu de Raad van Ministers laat weten dat er nog extra inspanningen nodig zijn, steigeren de vakbonden opnieuw. Hun protest kan echter op weinig sympathie rekenen. Eurocraten staan nu eenmaal bekend als de best betaalde ambtenaren ter wereld. "Dit is een elite staf", zeggen de vakbonden daarover. "Onze competenties vereisen een zekere vergoeding."

“Jaarlijks enten we zo’n 3000 collega’s in tegen de griep”

PROFIEL

Leeftijd 44 · **Werkt** sinds 2010 bij de Vlaamse overheid · **Loon** “Dat zou ik liever niet meedelen.” (op www.vlaanderen.be/arbeidsvoorwaarden vindt u een salarissimulator die u een idee kan geven van het salaris in loonschaal C21 met 20 jaar anciënniteit) · **Niveau** C2 · **Werkt ongeveer** van 8 uur tot 17 uur (glijdende werkuren) · **Opleiding** ziekenhuisverpleegkundige · **Woon**t in Sint-Pieters-Leeuw **werkt** in Brussel · **Komt naar het werk** met de auto en de metro · **Werkt nauw samen** met verpleegkundigen Wim, Edda, Stefan en zorgkundige Marie-Rose

Volg de dag van verpleegkundige Yvan >

"Als het echt ernstig is, bellen we een ziekenwagen"

Eerste Hulp bij Arbeidsongevallen: die omschrijving volstaat al lang niet meer voor de job van Yvan Van Damme. "We organiseren de permanentie en consultaties in de Noordwijk in Brussel", zegt de verpleegkundig coördinator van de afdeling Preventie en Bescherming van het Departement Bestuurszaken. "Maar steeds meer houden we ons ook bezig met het algemeen welzijn van de Vlaamse ambtenaar: gezond eten, bewegen, stoppen met roken ..." In het najaar komt daar nog een arbeidsintensieve klus bij: vaccineren.

BART AERTS

"Ik ben de coördinator van een team met vier verpleegkundigen - waaronder ikzelf - en een zorgkundige. Ik zorg ervoor dat het team alle afspraken nakomt, ik maak de uurroosters en stem de verlofregelingen op elkaar af. En ik vertegenwoordig ons team op enkele werkgroepen."

Wat doet je team precies?

"We houden dagelijks permanentie in het Boudewijn-, Ferraris-, Ellips-

en Consciencegebouw in Brussel. Twee dagen per week zitten we ook in het Arenberggebouw. Werknemers die zich niet goed voelen, kunnen langskomen. Tijdens de wintermaanden is dat met typische kwalen, zoals een verkoudheid of griep. Tijdens de zomer krijgen we wel eens iemand die tijdens de lunchpauze te lang in de zon heeft gezeten. Keukenpersoneel springt regelmatig binnen met snij- of brandwonden. We verzorgen, geven medicijnen, sturen patiënten

naar huis of verwijzen door naar de huisarts. Als het echt ernstig is, bellen we een ziekenwagen.

Er zijn ook collega's die naar ons komen met psychosociale klachten. Ze vragen dan om hun bloeddruk te nemen, maar tijdens de consultatie blijkt dat ze kampen met stress, pest-erijen of een depressie. Als het nodig is, verwijzen wij door naar de preventieadviseur psychosociaal welzijn, de arbeidsgeneesheer of een vertrouwenspersoon."

In oktober en november vaccineren jullie aan de lopende band?

"Vaccinatie tegen griep is inderdaad een jaarlijks terugkerende bezigheid. Dat is voor ons een drukke periode. Het is routinewerk. Jaarlijks enten we zo'n 3000 collega's in tegen de griep. Ik zal dit jaar zelf zo'n 400 vaccinaties geven."

Hoe evolueert uw job inhoudelijk?

"Toen ik hier twee jaar geleden begon te werken, lag de focus nog meer op de consultaties, nu richten we ons tot de hele Vlaamse overheid met informatie en advies. We focussen ook meer op de hulpverleners. Dat zijn Vlaamse ambtenaren die vrijwillig een EHBO-cursus volgen. Zij zijn jaarlijks verplicht om bijscholing te volgen. Wij bieden hen extra infosessies aan, bijvoorbeeld over het gebruik van de Automatische Externe Defibrillator (AED). En we organiseren gezondheidscampagnes. In oktober (2012, red.) hadden we een workshop over gezonde voeding en beweging. Ik ben zelf ook rookstopcoach: ik informeer en begeleid collega's die stoppen met roken. Ik had al in ziekenhuizen gewerkt en als zelfstandig thuisverpleger, dus was het in het begin wat aanpassen. Maar ik zie mij dit nog lange tijd doen. En met plezier. (lacht)"

08:45

Yvan zet samen met zijn collega's alles klaar voor de griepvaccinaties in het Anna Bijnsgebouw in Antwerpen.

10:35

"Ik heb nog nooit geprikt hoor", zegt Yvan met een uitgestreken gezicht. Samen met zijn collega's vaccineert Yvan deze voormiddag zo'n 100 collega's.

12:19

Voor hij opnieuw naar Brussel vertrekt, eet Yvan z'n boterhammen op in de refter van het Anna Bijnsgebouw.

14:15

In Brussel gaat Yvan eerst even langs bij collega Marie-Rose in de consultatieruimte van het Consciencegebouw. "Nog geen noodgevallen, alleen consultaties", zegt ze.

14:45

Binnenkort geven Yvan en preventieadviseur Carine een opleiding aan de controleurs van het Departement Landbouw en Visserij. Ze bekijken samen de voorbereiding, waarin de mogelijke gevaren op het terrein de revue passeren: snijwonden, brandwonden, krabwonden en insectenbeten.

Yvan moet de vergadering onderbreken voor een noodgeval. Een keukenmedewerker heeft een kleine wonde aan haar vinger. "Niets wereldschokkends", zegt Yvan. De verzorging neemt enkele minuten in beslag.

15:07

16:10

Yvan neemt met zijn team deel aan een quiz van het evenemententeam van Bestuurszaken, een groepje enthousiaste vrijwilligers die geregeld activiteiten na het werk organiseren. Yvan weet met zijn team 'Weetwatjes' wel wat, maar niet genoeg om te winnen.

Smakelijke feestdagen!

Nog op zoek naar smakelijke ideeën die voor het nodige vuurwerk zorgen tijdens de feestdagen? Enkele collega's presenteren u hun lekkerste drankje of gerecht. Nog meer lekkers vindt u op de website van 13. De gerechten zijn voor vier personen, tenzij het anders aangegeven is.

VEERLE VAN DEN BROECK

Aperitiefdrankje

"Roos is een smakelijk aperitief dat de tongen losmaakt en er meteen de sfeer in brengt. Pas op, want de combinatie van zoet en zuur kan heel verraderlijk zijn."

KRIS HUYGENS
AGENTSCHAP WEGEN EN VERKEER

Voor 1 cocktail: 1/4 citroensap • 1/4 cointreau
• 1/4 gin • 1/4 cognac • scheutje grenadine

Mix de ingrediënten in een cocktailshaker, shake goed en serveer met genoeg ijs. Als de cocktail te zuur is, kun je extra grenadine toevoegen, naar eigen smaak.

Aperitiefhapje

"Dit kleurrijke mangohapje is een echt succesnummer. Het is snel klaar en je kunt het op voorhand maken als je het mangomengsel in de koelkast zet. De saus kun je ook vooraf maken en opwarmen, maar ze is lekkerder als je ze direct serveert."

ELS PATROUILLE
ONROEREND ERFGOED

1 rijpe mango • 200 g gerookte zalm • wat citroensap

Saus: 2 sjalotten • 2 dl room • 2 dl witte wijn
• eventueel wat peterselie

Schil de mango en snijd hem in kleine blokjes van maximaal 1 cm². Snijd de gerookte zalm in kleine stukjes, vermeng met de mango en voeg wat citroensap toe. Maak dan de saus. Schil de sjalotten en snijd ze in kleine stukjes. Kook ze in de witte wijn en laat inkoken tot ongeveer de helft. Voeg de room toe en laat weer inkoken tot de helft. Zeef de saus. Leg het mangozalmmengsel op een hapjeslepel en voeg de warme saus toe. Versier met wat gesnipperde peterselie.

Voorgerecht

"Deze minizalmlasagne met witlof, appel en garnalen is een lekker en fris voorgerechtje dat zeker in de smaak valt bij uw gasten."

ANJA POFFÉ
AGENTSCHAP ZORG EN GEZONDHEID

4 plakken zalm • 100 g garnalen • 1 groene appel (bv. granny smith) • 2 witlofstronken • 1 theelepel rozeperbessen • verse bieslook • verse dille (ongeveer een half plantje) • een beetje citroensap • 2 à 4 eetlepels lightroom (gewone kan ook, voller van smaak)

Saus: 6 eetlepels mayonaise • 3 eetlepels lightroom (of volle) • 3 à 4 eetlepels sinaasappelsap • 1,5 eetlepel vloeibare honing • peper • zout • cayennepeper • preischeutjes

Snijd de appel brunoise (in kleine blokjes). Snijd het witlof in fijne reepjes of stukjes. Hak de dille en de bieslook fijn. Meng dat alles en voeg er een beetje citroensap bij. Voeg de room erbij. Voeg de garnalen en de bessen toe en kruid met peper en zout. Meng in een kom alle ingrediënten voor de saus. Snijd de plak zalm in twee en leg één helft op het bord. Schep er een beetje van het mengsel op, leg de andere zalmhelft erbovenop en schep er nog een beetje mengsel op. Overig de lasagne met wat saus en werk af met bieslook.

Hoofdgerecht

"Deze **preirisotto met coquilles, venusschelpjes en een sausje van Noilly Prat** vraagt een beetje werk, maar de tevreden gezichten achteraf maken het de moeite waard."

OLIVIER VAN IMPE
VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Noilly Pratsaus: 1 kleine sjalot, fijn-gesnipperd • 0,75 dl visfumeet (of het kookvocht van de venusschelpen) • 0,75 dl Noilly Prat • 15 g boter • 10 g bloem

Stoof de sjalot aan in de boter. Voeg de bloem toe zodat je een roux krijgt. Voeg de visfumeet of het kookvocht toe en roer zodat je zeker geen klonters krijgt. Voeg de Noilly Prat toe, roer en laat de saus inkoken tot de gewenste dikte.

Risotto: 1 + 1 kleine fijngesnipperde sjalot (apart houden) • 1 prei (het witte en lichtgroene stuk), in halve ringen gesneden • 6 dl kippenbouillon • 2 el arachideolie • 20 g melkerijboter • 250 g risottorijst • 3 à 4 coquilles per persoon • 350 g venusschelpen • 1 dl witte wijn (of Noilly Prat) • peper • zout • cayennepeper • eventueel wat citroensap

Verhit de olie in een grote antiekleefpan. Bak de 'rauwe' rijst tot hij glazig wordt onder voortdurend roeren.

Voeg de sjalot en de prei toe en stoof kort aan. Bevochtig met warme kippenfond tot de rijst net onderstaat.

Breng aan de kook. Bevochtig geleidelijk aan onder voortdurend roeren. Het duurt ongeveer 18 minuten voor de rijst gaar is. Neem van het vuur als de rijst gaar is en meng er de boter onder. Zo krijg je een smeugige risotto.

Smelt de boter in de pan en bevochtig met 2 dl witte wijn (of Noilly Prat). Voeg de schelpen toe en kook ze kort gaar. Kruid met beetje peper en eventueel wat citroensap. Bak de coquilles à la minute in arachideolie met een klein beetje boter. Kruid met peper, weinig zout en een beetje cayennepeper.

Schep de rijst op een bord en voeg de coquilles en schelpen toe. Werk af met een beetje saus.

Dessert

"Dit **taartje van biscuit, witte chocolade, aardbeien en diplomat** is een ideale afsluiter van een feestelijk diner. Ik heb aardbeien gebruikt, maar je kunt ook ander fruit gebruiken."

MARTINE CARPENTIER
AGENTSCHAP VOOR
FACILITAIR MANAGEMENT

Biscuit: 5 eieren • 200 g suiker • 200 g zelfrijzende bloem

Diplomat: 2,5 dl melk • 2,5 dl room • 2 eierdooiers • 10 blaadjes gelatine van 2 g • 1 vanillestok • 100 g suiker • eventueel 5 eetlepels kirsch • 100 g aardbeien

Witte chocoladegalette: 100 g witte chocolade • 25 g boter

Verwarm de oven voor op 180 graden. Klop de eieren met de suiker tot een schuimige massa die vier keer zo groot is als het oorspronkelijke volume. Zeef de bloem en spatel onder het eierbeslag. Leg bakpapier op een ovenplaat en strooi er een beetje bloem op. Stort er de bereiding op en strijk uit. Zet 20 minuten in de oven. Warm de melk op met het vanillestokje voor de diplomat. Week de gelatine in koud water. Klop de suiker en de eierdooiers wit. Doe de melk erbij

en roer ondertussen goed met de garde. Zet op een laag vuurtje en blijf roeren zodat het eigeel kan binden. Knijp de gelatine uit en voeg die erbij, onder voortdurend roeren. Klop de room stijf terwijl de melk afkoelt tot lichaamstemperatuur. Doe eventueel kirsch bij de afgekoelde melk en spatel er dan de room onder.

Breek de witte chocolade in stukjes en smelt au bain-marie met de boter. Neem twee eetlepels gesmolten chocolade en laat die op ruime afstand van elkaar op plasticfolie druppelen.

Bedek met plasticfolie. Strijk de druppels direct uit in dunne plakken en laat het geheel opstijven in de koelkast of diepvriezer.

Steek twee rondjes uit het biscuit. Bestrijk één rondje met een laag diplomat. Leg het andere rondje erop. Bestrijk de bovenkant en de zijkant met voldoende diplomat. Snijd de aardbeien in twee en leg ze op het gebakje. Breek de chocolade in grote stukken en plak ze tegen de zijkant. Zet 1 uur in de koelkast.

Is een van uw collega's net bevallen? Staat iemand voor een nieuwe uitdaging? Of is uw collega net getrouwd? Stuur uw nominatie met een foto en een paar woordjes uitleg naar **13@vlaanderen.be**.

Fier

Agentschap Wegen en Verkeer
Limburg wil **HENRI NEYENS** (Rikske)
uitwinnen met een ruiker.

Henri Neyens

"We willen je feliciteren voor je professionele bekwaamheid als werfleider en je sociale inzet tijdens je hele loopbaan. Samen met jou zijn we ontzettend fier

op je geslaagde initiatief waarbij de talloze giften voor je pensioenfest integraal geschenken werden aan het steunfonds *Bone4kids*. *Bone4Kids* werd opgericht om middelen te werven voor het onderzoek en de behandeling van pseudoartrose bij kinderen. Uiteindelijk kon je een bedrag overmaken van 8315 euro. Geniet nu maar van je welverdiende pensioen."

"Geniet nu maar"

Afscheid

De Studiedienst van de Vlaamse Regering wuift collega **CHARLY POTLOOT** uit met een mooie bos bloemen.

Charly Potloot

"Charly, al sinds 1992 werk je voor de Vlaamse administratie. Dankzij jouw brede netwerk van collega's kon je heel wat logistieke problemen op korte tijd oplossen. Je was ook onze EHBO-helper en sowieso steeds bereid om mensen te helpen. We gaan jouw jovialiteit missen. We wensen je een zorgeloos, actief pensioen, met meer tijd voor leuke dingen."

"We gaan jouw jovialiteit missen"

Veel beterschap

Het Agentschap Wegen en Verkeer West-Vlaanderen, wegendistrict 315 in Oostende wil collega **ARMAND VAN GAEVER** in de bloemetjes zetten.

Armand Van Gaever

"We willen je veel beterschap wensen na je operatie en revalidatie. Er stonden heel wat overlegmomenten gepland om jouw pensionering in 2013 voor te bereiden. Door-

dat je onverwacht lang afwezig bent door je ziekte, is er niet echt sprake geweest van een overgangperiode. Het is dan ook verdrag roeien met de riemen die we hebben. We willen jou ook bedanken voor je collegialiteit en verantwoordelijkheidszin, want je bent intussen al enkele keren op bezoek geweest om je collega's op weg te helpen. Iedereen is je daarvoor dankbaar."

"Bedankt voor je collegialiteit"

Prachtige personeelsuitstap

Carline en Karina van Toerisme Vlaanderen willen Joséphine, Sylvie, Tim, Dries en Katrien van **COMMISSIE C** bedanken met een ruiker.

"Graag zetten we onze Commissie C in de bloemetjes, die al onze interne personeelsacties in overleg met de directie gestalte geeft en dat heel goed doet. Joséphine, Sylvie, Tim, Dries en Katrien, jullie laatste wapenfeit overtrof alle stoutste verwachtingen. De tweedaagse personeelsuitstap naar het oorlogserfgoed in de regio Ieper was perfect. De organisatie was piekfijn in orde ... Een teken dat er ontzettend hard gewerkt is achter de schermen. Bedankt!"

"Hard gewerkt"

Van boven naar onder en van links naar rechts: Katrien, Dries, Tim, Joséphine, Karina en Sylvie

Bedankt

Jo Van den Branden van VDAB-Dendermonde gaat met pensioen en wil daarom zijn vroegere intervisiecoach **FILIP VANDERSTRAETEN** in de bloemetjes zetten.

Filip Vanderstraeten

"Filip, ik zou je willen bedanken voor de fijne samenwerking. Je bent een schat van een man met heel wat kwaliteiten. Bij elke moeilijke vraag ging je op zoek naar een gepast antwoord of een juiste oplossing. Na elke intervisie hadden zowel de collega's als ik het gevoel dat we er weer eventjes tegen konden. Je hebt me behoeft voor een burn-out. Bedankt!"

**"Dankzij jou
geen burn-out"**

Tentoonstelling

Het Vlaams Energieagentschap wuift tekenaar **JULIEN GOVAERT** uit met een ruiker en een tentoonstelling.

Julien Govaert

"In 1983 werd je van de Belgische Geologische dienst overgeheveld naar de toenmalige dienst Natuurlijke Rijkdommen en Energie van de administratie Economie en Werkgelegenheid. Je bent een toegewijd en getalenteerd tekenaar. Legendarisch zijn je 'tastbare' werken zoals een reuzegrote maquette van het Massief van Brabant die je maakte voor een tentoonstelling. Even legendarisch zijn je ontwerpen van diverse informatiestanden voor bouwbeurzen, of de grote Energietelefoon. We hebben je daarom verrast met een tentoonstelling vol hoogtepunten toen je met pensioen ging. Zo kon iedereen kennismaken met jouw creaties. Bedankt voor alles wat je voor ons in die dertig jaar gemaakt hebt."

**"Teken- en
maquettetalent"**

Nieuwe uitdaging

De collega's van **LIESELOT SMET** (links op de foto) van de VDAB-Facility wensen haar veel succes met haar nieuwe job met een bos bloemen.

"Je hebt ons eind september verlaten en bent bij de federale overheid een andere weg ingeslagen. We missen je heel erg, maar willen je via deze weg veel succes wensen. Hopelijk bevalt de nieuwe uitdaging je. En je weet: onze deur staat altijd open voor jou."

"We missen je erg"

Megacontent

De verpleegkundigen van de Kind en Gezin-lijn backoffice Hasselt willen graag provinciaal adviserend arts **LIESBET VERGAUWEN** in de bloemetjes zetten.

*"We vinden dat ze het zeker verdient,
de doelgroep van Kind en Gezin is haar grootste vriend!"*

*Gemotiveerd, enthousiast en altijd blijgezind,
ondersteunt ze eenieder met zorgen over een kind!*

*Als provinciaal adviserend arts legt ze voor ons de drempel erg laag,
en antwoordt ze snel op de meest onmogelijke vraag!*

*Met onderbouwde en correcte info kunnen we goed aan de slag,
we willen haar graag danken, als het even mag ...*

*Liesbet, jij vindt het waarschijnlijk heel erg evident,
maar wij zijn over jou megacontent!"*

"Gemotiveerd, enthousiast en blijgezind"

Win

Ook in 2013 zorgt 13 voor een goedgevulde prijzenpot: fiets- en wandelweekends, vrijkaarten voor tentoonstellingen, veldrijden, theater ... en boeken. Op www.UiTiInVlaanderen.be vindt u meer doe-ideeën. Wie wil winnen, surft uiterlijk op 15 januari naar www.vlaanderen.be/13 en vult daar ons wedstrijdformulier in.

10 x 2 kaartjes

Kazerne Dossin

Wat?

Begin december opende Kazerne Dossin zijn deuren, een museum over België en de Jodenvervolgung tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het is een van de weinige musea in Europa die op de oorspronkelijke plaats de tragedie toont die de Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog overkwam. Het museum toont het Belgische luik in de Holocaust, het gedrag en de motieven van daders en de reacties van slachtoffers en omstanders ... Daarnaast is er ook aandacht voor mensenrechten en de fundamente van de moderne democratische rechtsstaat. Tussen 1942 en 1944 deporteerde de Duitse bezetter bijna 26.000 mensen vanuit de Kazerne Dossin naar het vernietigingskamp Auschwitz. Minder dan 5 procent overleefde dit.

Link met de Vlaamse overheid?

De Vlaamse overheid heeft zowat 25 miljoen euro besteed aan dit project. Vooraf het Departement DAR, het Agentschap voor Facilitair Management, Onroerend Erfgoed, de Vlaamse bouwmeester ... hebben eraan meegewerkt.

5 x 2 kaartjes

Angus Stone

Op 11 februari 2013 komt Australiër Angus Stone naar de Ancienne Belgique in Brussel. Met zus Julia had hij de hit *Big Jet Plane*, maar nu is hij alleen op tour. Zijn eerste solo-cd *Broken Brights* bevat 13 mooie luisterliedjes die doen denken aan een mildere Neil Young, Jonathan Wilson, Jack Johnson, G Love ...

10 x

In Brussel

Het team Coördinatie Brussel van het Departement DAR ondersteunt het boek *In Brussel*. Een reis door de wereld van historicus Hans Vandecandelaere. Het boek schetst een diepgaand beeld van Brussel als veelkleurige en diverse metropool. Vandaag heeft meer dan de helft van de Brusselaars buitenlandse roots. Wie zijn ze? Waar komen ze vandaan? En wat hebben ze te vertellen? Het boek vormt een uitgelezen combinatie van wetenschappelijke geschiedschrijving en anekdotiek.

2 vipkaarten Superprestige Middelkerke

Sinds drie jaar wordt de Superprestige in het veldrijden afgesloten met de veldrit in Middelkerke. 13 en Topsport Vlaanderen sturen één duo met een vipkaart naar deze hopelijk spannende slotmanche op 16 februari 2013. Wie zal het halen? Sven Nys, Niels Albert, Kevin Pauwels of toch nog een andere veldrijder? Maak het live mee!

10 x Reuze*Randplan

Het *Reuze*Randplan* is een jaar kalender vol informatie over wat er allemaal te doen is in de Vlaamse Rand en de rest van de Groene Gordel. De streek heeft heel wat geheimen. Met het *Reuze*Randplan* wil vzw De Rand iedereen motiveren om de regio te (her)ontdekken. In de kalender zitten ook enkele vrijkaarten en bonnen: voor het Kasteel van Gaasbeek, de Plantentuin van Meise, twee kinderdagborden en een gratis consumptie in gemeenschapscentrum de Kam.

5 x 2 kaartjes Sarah Kane

De *Münchner Kammerspiele* brengt op 10 februari 2013 in deSingel in Antwerpen op één avond de drie laatste stukken van de Britse toneelschrijfster Sarah Kane, die op 28-jarige leeftijd een einde maakte aan haar leven. Zo legt regisseur Johan Simons de nadruk op de evolutie in haar werk. In *Gesäubert (Cleansed)* staat het kwade centraal. *Gier (Crave)* gaat over het begeren. Personages zonder naam communiceren in losse oneliners. In *4.48 Psychose* blijft nog slechts een koortsachtige gedachtestroom over, vol pijn en doodsverlangen. De voorstelling wordt ondersteund door een klassiek sextet, met Nederlandse boventiteling.

5 boeken Dagelijkse Kost 3

Kok Jeroen Meus scheert hoge toppen met het programma *Dagelijkse Kost*. De kookboeken zijn een schot in de roos en de recepten worden door heel Vlaanderen gemaakt en gesmaakt. Het programma wordt trouwens gesteund door de collega's van VLAM. In *Dagelijkse Kost* wordt met voorkeur gewerkt met producten van eigen bodem. Dankzij de samenwerking met VLAM worden de producten ook verder uitgediept in de reportages die verschijnen in de aflevering op zondag.

5 boeken Gentse azalea

Nostalgie viert tegenwoordig hoogtij. De azalea past perfect in deze retrotrend. U kunt vijf exemplaren winnen van de *Gentse azalea*, een boek van Harry van Trier. Hij laat u de geschiedenis, de schoonheid en het economische belang van deze groene parel ontdekken. De collega's van *Groen van bij Ons* van VLAM hebben ook een mooie inspiratiebrochure gemaakt, die u op de website kunt downloaden.

3 sportweekends Blosso voor 2

Ook in 2013 organiseren de Blosso-centra een aantal fiets-, mountainbike- en wandelweekends. Zo'n arrangement start op zaterdagochtend en eindigt op zondag in de late namiddag. Ter plaatse kunt u kiezen uit een aantal routes waar u met de familie of vrienden op uw eigen tempo aan kunt deelnemen. U kunt de routes ook vrij uitstippelen aan de hand van knooppuntenkaarten. Die weekends vinden plaats in de Blosso-centra in Brugge, Genk, Herentals, Hofstade, Nieuwpoort, Oordegem, Waregem, Willebroek en Woumen.

Info

- www.blosso.be/weekendarrangementen
- www.topsportvlaanderen.be
- www.lekkervanbijons.be
- www.groenvanbijons.be
- www.desingel.be
- www.abconcerts.be
- www.kazernedossin.eu
- www.derand.be

Mag u thuisblijven bij hevige sneeuwval of noodweer?

Of u met de fiets, met de wagen of met het openbaar vervoer naar het werk komt, elke ochtend doet u uw best om op tijd te zijn. Maar wat als een hevige najaarsstorm de wegen onberijdbaar maakt? Of als een dik sneeuwtapijt het hele land bedekt en u de baan niet meer op kunt (of op durft)? Bent u dan verplicht het natuurgeweld te trotseren om tijdig op het werk te raken, of mag u thuisblijven? En als u thuisblijft, moet u dan verlof nemen, of kunt u overmacht invoeren?

MAARTEN DE GENDT

"Alles hangt ervan af of de sneeuwval te voorzien is of niet", legt Matthias Roman van de afdeling Regelgeving van het Departement Bestuurszaken uit. "Soms kunt u het slechte weer of de sneeuwval niet voorzien, bijvoorbeeld omdat het weerbericht ze niet had aangekondigd of omdat ze veel heviger is dan aangekondigd. Dan is er sprake van overmacht. Volgens het Vlaams Personeelsstatuut bent u dan in dienstactiviteit en krijgt u die dag dus loon uitbetaald. U hoeft uw afwezigheid niet om te zetten in een verlofdag en u hoeft geen dienstverijstelling aan te vragen of het op een andere manier te regulariseren. U moet uw afwezigheid uiteraard wel melden aan uw leidinggevende."

Let wel: dat geldt alleen als u onmogelijk op het werk raakt. Bijvoorbeeld

omdat de sneeuw op de weg te dik ligt om door te rijden, of omdat het bus- en treinverkeer stilstaat. Kunt u wel nog naar uw werk rijden, alleen veel trager dan anders, dan moet u dat proberen. Te laat komen is dan niet erg, aldus Roman. "Als u door de sneeuw te laat op het werk arriveert, hebt u recht op uw volledig loon. U hebt dan immers geprobeerd om uw verplichtingen na te komen."

Vroeger vertrekken

De situatie is helemaal anders als u de sneeuwval wel kunt voorzien, of als er al sinds enkele dagen sneeuw ligt. Roman: "Dan moet u er alles aan doen om op het werk te raken, bijvoorbeeld vroeger vertrekken. U kunt dan geen overmacht invoeren. Komt u toch niet op het werk opdagen, dan bent u afwezig met non-activiteit en

hebt u geen recht op loon. Tenzij uw lijnmanager toch aanvaardt dat u afwezig bent door het slechte weer. Een andere mogelijkheid is verlof aanvragen."

Een alternatief is thuiswerk. U hoeft het gure weer dan niet te trotseren en verliest geen kostbare werkuren in lange files. Alleen kunt u daar niet zelf over beslissen. U hebt de toestemming van uw leidinggevende nodig om van thuis uit te werken, ook al is het maar voor één dag. Dat geldt ook voor wie niet onder het Vlaams Personeelsstatuut valt (o.a. de collega's van De Lijn). Dezelfde principes staan immers ook in de arbeids-overeenkomstenwet.

CONCLUSIE

U mag thuisblijven als u door plotsse sneeuwval of noodweer niet op het werk raakt. Maar alleen nadat u geprobeerd hebt om er te geraken. Kunt u het slechte weer op voorhand voorzien, dan moet u in principe op het werk raken, tenzij uw baas uw afwezigheid aanvaardt. Als uw werk en uw baas het toelaten, kunt u ook thuiswerk of verlof overwegen.

Vuur

Gaan we er nu in slagen om het aantal ambtenaren drastisch te vermindern? Door oude beproefde methodes: geen nieuwe ambtenaren meer aannemen, tijdelijke contracten niet verlengen en wie wil vertrekken, laten gaan? Het lijkt een pijnloze en logische werkwijze omdat je niemand hoeft te ontslaan. Alleen stel je misschien talentvolle en ambitieuze jonge mensen teleur, die hun zinnen hadden gezet op werken voor de overheid. En je loopt het risico dat er geen nieuw bloed meer in de organisatie komt, en dus ook geen verfrissende ideeën. Geen verjonging, geen aansluiting bij de leefwereld van de burger die we in de toekomst moeten dienen.

En krijg je door dergelijke, 'humane' oplossingen nu net niet datgene waar iedereen voor waarschuwt? Een stoffig ambtelijk apparaat waar de 'goesting' na jaren lang *gekaasschaaf, gereorganiseer* en creatief *gebespaar* stiltejes bij verdwijnt? Hoe hou je op zo'n manier nog werknemers gemotiveerd? Hoe geef je hen een vooruitzicht op een carrière, op een verwezenlijking van een ambitie, op de uitwerking van een droom? Meer nog: gaan de ambitieuze collega's hun heil niet elders zoeken? En kom je zo niet in een vicieuze cirkel terecht, want zo blijven alleen de urenkloppers over, degenen die uitkijken naar hun pensioen en braaf doen wat er van hen gevraagd wordt. Mooi binnen de lijntjes kleuren en stempeltjes zetten ...

Gelukkig is het zover (nog) niet. Ik word omgeven door collega's met het heilige vuur in hun ogen. Die op zoek gaan naar efficiëntiewinsten, naar gezonde besparingen en naar creatieve oplossingen. Zo mochten we hier onlangs het *kañoo*-project boven de doopvont houden. Het geesteskind van twee collega's die de inertie beu waren, die zagen dat het beter kon. 'Eenvoudig en een pak goedkoper websites maken', dat is het idee achter het project. Daarnaast wordt er hier ook duchtig gewerkt aan een manier om de media-uitgaven voor reclamecampagnes van de overheid beter te beheren. Alweer goed voor een paar miljoen euro besparing per jaar. Ook dat levert winst op, en niet ten koste van mensen. Creativiteit leeft dus.

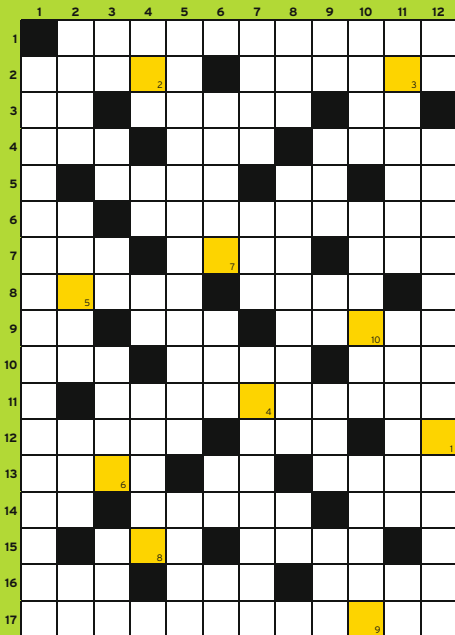
Doemdenken zoals in de inleiding is dan ook niet aan mij besteed, maar hou bij de roep naar minder ambtenaren toch even dit in het oog: hou het apparaat in vorm door empathisch personeelsmanagement. Geef creatievelingen vrijheid, bijvoorbeeld in hoe ze hun werkweek willen indelen. Of in het gebruik van de modernste tools in hun domein. Omring ze met zorg. Er lopen er hier namelijk genoeg rond die tot grootse dingen in staat zijn en die ook willen uitvoeren. Hen in de kou laten staan draagt ook bij tot het gedeukte imago van ons ambtenarenkorps. Zorg ervoor dat ze in een omgeving kunnen werken waar die ideeën geapprecieerd worden, waar dat werk letterlijk en figuurlijk beloond wordt. Creëer een werkplek die hen uitdaagt en stimuleert. En je krijgt gegarandeerd een veelvoud terug.

Ik wens aan alle collega's daarom alvast een warm en inspirerend 2013 toe! Laat ons er samen iets onvergetelijks van maken.

"Creëer een werkplek die stimuleert en je krijgt een veelvoud terug"

Filip De maesschalck is 45 jaar, woont in
afdeling Communicatie als communicatieadviseur.

Horizontaal

- 1 vervoermiddel tussen woon- en werkplaats
- 2 advocatuur - het Oosten
- 3 etage - inkorting van takken - selenium
- 4 mannetjesbond - Algemeen Nederlands Persbureau - gedorst halmen
- 5 koers - Japans bordspel - titulo pleno
- 6 landbouwwerktuig - schatkist
- 7 kwaadaardige vrouw - bundel vruchten - telwoord
- 8 religieuze groepering - broodje belegd met sla, tomaat, ei, mayonaise
- 9 oneven - zelfbewustzijn - ademhalingsaandoening
- 10 Griekse letter - houtskool - voordat
- 11 politiek
- 12 elektronisch bericht - gravure - bezittelijk voornaamwoord
- 13 Europese taal - plus - lieflijk oord
- 14 dominus - Caribische dans - insect
- 15 sterke drank - naastwonende
- 16 arkbouwer - grootouder - toespraak
- 17 bevoegdheid van Vlaams minister Pascal Smet

Verticaal

- 1 onderwijs dat voorbereidt op een bepaalde job
- 2 wildpastei - limiet - eetgerei - Oriënt-Express
- 3 oude lengtemaat - bijbelse muziek - keurmerk - Duitse rivier - opstootje
- 4 muurholte - a tempo - overdreven - fijn weefsel
- 5 bezoekerscentrum van het Agentschap voor Natuur en Bos in De Panne - herrie
- 6 schande - grootouder - eetlepel - Peru (op auto's)
- 7 vergrootglas - noodsein - voederkom
- 8 vlekkenwater - afzetgebied voor energie - uitroep van pijn
- 9 Rex Imperator - stuiver - rond - wisselgebruik - grafvaas
- 10 droogoven - overgebleven zijn - verblijfplaats
- 11 traagheid - een der Gorgonen - lidwoord
- 12 Nieuwe Testament - bevoegdheid van Vlaams minister Hilde Crevits

Met de letters uit de genummerde vakjes van het kruiswoordraadsel kunt u het sleutelwoord vormen. Surf uiterlijk op 15 januari naar www.vlaanderen.be/13 en vul daar de oplossing op ons wedstrijdformulier in. U maakt dan kans op een aankoopcheque!

Oplossing

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

De winnaars van de vorige puzzel vindt u terug op www.vlaanderen.be/13. Zij worden ook schriftelijk verwittigd. De oplossing van de vorige puzzel staat nu ook op de website van 13.

13 wil ook uw mening kennen! Daarom maken we op deze pagina plaats voor uw reacties en lezersbrieven. Ook op de website van 13 kunt u bij elk artikel een reactie posten.

POLL

Werkt u graag voor de Vlaamse overheid?

In onze poll vroegen we of u graag voor de Vlaamse overheid werkt. Het resultaat las u al op pagina 6. Hier volgen de reacties.

JA: 87,53 %

"Ik kom steeds met de glimlach naar het werk dankzij mijn goede collega's."

"Ik heb eerst in de privésector gewerkt en waardeer mijn job hier des te meer."

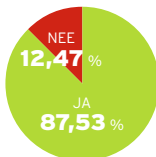
"Er is een goed evenwicht tussen werk en privé en je hebt jobzekerheid in crisistijden."

"Er is ruimte voor initiatief, waardoor je veel mogelijkheden en kansen krijgt om je takenpakket boeiend te houden."

"Na 35 jaar ben ik overgeschakeld naar een drukker job die veel gevarieerder en boeiender is. Ik zie me nu wel werken tot 65 jaar, ook al heb ik meer stress dan vroeger."

Floris' visie

NEE: 12,47 %

"Door de besparingen is de werkdruk gestegen en neemt de verzuring toe. We zouden beter wat meer samenwerken."

"De negatieve publieke opinie over ambtenaren geeft me soms een slecht gevoel."

"Eén collega verpest de sfeer al jaren. Enkele collega's zitten daardoor ziek thuis."

"Ik werk onder mijn niveau en er zijn geen bevorderingen meer in zicht. Ook mijn ervaring uit de privésector telt niet mee voor mijn anciënniteit."

"Ik zit in een team met een abnormaal lage werkdruk. Ik steven af op een bore-out in plaats van een burn-out."

Reacties op artikel 'Nieuwe job, nieuwe uitdaging ... na je vijftigste', 13 nr. 40, november-december 2012

■ Compensatie voor vijftigplussers die onderaan starten

Ik ben een 50-plusser die na een loopbaan van 36 jaar in een privé-bedrijf opnieuw werk moest zoeken. Via de VDAB heb ik een opleiding tot buschauffeur gevolgd. Dat is heel positief verlopen. Ik ben daarna bij De Lijn aan de slag gegaan en ik heb het daar naar mijn zin. Het enige wat me niet beviel, was dat ik na een loopbaan van 36 jaar opnieuw helemaal onderaan de ladder moest beginnen. Ik ben bij De Lijn gestart met het loon van een beginnende chauffeur. Zo lag mijn loon in één klap ruim 700 euro lager dan bij mijn vorige baan. Ik vind dat er in zulke gevallen - werknemers die na hun vijftigste actief bijdragen aan de maatschappij - een extra vergoeding moet komen die dat verschil grotendeels of helemaal compenseert. Ik denk daarbij niet alleen aan het loon, maar ook aan de opbouw van pensioen enzovoort.

Ruud van Velsen, De Lijn

■ Geschoffeed

In 1991 ben ik van de federale naar de Vlaamse overheid overgestapt. Ik heb jaren bij de dienst Onroerende Voorheffing in Aalst gewerkt. In die twintig jaar heb ik altijd positieve evaluaties gekregen, maar ik heb nooit een foto ontvangen.

Ik heb op mijn niveau - C2 - ook nooit

promotiekansen gekregen. Tot vorig jaar was er geen kans op bevordering. Toen er wel een bevorderingsronde kwam, stond op voorhand vast voor welke ambtenaren die bevordering bedoeld was. Ik had ook een kansje, maar dan moest ik weer in Brussel gaan werken, terwijl ik in Aalst vlak bij het kantoor woon. Groot was mijn verwondering toen de medewerkers van dat nieuwe niveau C3 na enkele maanden van Brussel naar Aalst moesten verhuizen. Ik vind dit geen correcte manier om oudere werknemers langer aan het werk te houden. Ik voel me op het einde van mijn loopbaan geschoffeld.

Patrik van Hover, Vlaamse Belastingdienst en gepensioneerd sinds 1 december 2012

Zo vermijdt u een dubbel abonnement op 13

Krijgen u en uw partner allebei 13 in de bus en is één keer genoeg? Doe dan net zoals 330 andere lezers van 13 en laat het ons weten via 13@vlaanderen.be. Dan zorgen we ervoor dat twee voortaan één wordt!

Vind ons op
Facebook

www.facebook.com/13magazine

■ Nuttige tips

Zeer goed artikel dat met een grote kennis van zaken geschreven werd. Vooral de negen tips om je loopbaan boeiend te houden, zijn heel nuttig en heel toepasbaar.

Willem Coppens,
Waterwegen en Zeekanaal

Reactie op artikel 'Is er nog plaats voor de lagere niveaus?', 13 nr. 39, september-oktober 2012

■ C's en D's zijn geen laaggeschoolden

Ik vind het heel deprimerend dat mensen van niveau C en D als laaggeschoolden worden gezien. Heel wat C's hebben vroeger met succes deelgenomen aan het examen 'onderbureaucheef'. Begin jaren negentig werden zij 'medewerker'. En nu worden zij aangezien als 'laaggeschoold'. En wat met medewerkers die hoofdmedewerker zijn en leiding geven? Horen zij ook thuis bij de laaggeschoolden? Ik denk het niet. Bij medewerkers met een master- of bachelordiploma hebben we toch ook alleen de garantie dat zij gespecialiseerd zijn in de job waarvoor zij gestudeerd hebben. Voor mij maakt het niet uit of iemand hoog- of laaggeschoold is. Het is wel belangrijk dat je jezelf kunt ontplooiën, dat je kunt doen waar je goed in bent en dat je elkaar aanvult en ondersteunt.

Anne Crombez, Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, Toezicht Volksgezondheid West-Vlaanderen

TAALTIP

Wat is correct:

De vergadering begint om 9u30, 9.30 u, 9.30 u. of 9.30 uur?

Correct zijn: *De vergadering begint om 9.30 u.* en *De vergadering begint om 9.30 uur.* *Uur* of *u.* staat na de cijfers, niet ertussen. Tussen de cijfers en de eenheid *uur* of *u.* staat een spatie.

In gewone teksten gebruikt u de afkorting *u.* of de voluit geschreven vorm *uur*. In lopende tekst heeft de voluit geschreven vorm *uur* de voorkeur.

In wetenschappelijke en technische teksten zijn de symbolen *h*, *min* en *s* gebruikelijk. Ze staan tussen de cijfers, bijvoorbeeld *18 h 05 min 12 s*. U kunt ook een notatie met dubbele punten gebruiken: *18:05:12*.

Tip: Abonneer u op het e-zine Taallink van de Taaltelefoon via www.vlaanderen.be/taaltelefoon.

Stel uw taalvragen aan de Taaltelefoon op 078 15 20 25.

Uw reactie hier?

Individuele lezersbrieven zijn welkom op de 13-redactie, Boudevijnlaan 30 bus 20, 1000 Brussel, of op 13@vlaanderen.be. Ook reacties die gepost worden op de 13-website (www.vlaanderen.be/13), kunnen overgenomen worden in het magazine. Het volledige reglement vindt u op www.vlaanderen.be/13.

Wat moet
ik doen als
ik een lek
heb?

Ik verhuis.
Wat moet
ik regelen
voor mijn
water?

Hoeveel kost water uit de kraan?

Ontdek alles over je water, rechten
en plichten op www.vmm.be/waterloket,
of bel gratis naar het nummer 1700.

Vmm

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

1700

